

ĪSTENOŠANAS VADLĪNIJAS

EFRAG IG 2

Vērtības ķēde

EFRAG
ilgtspējas ziņu sniegšana

Atruna

Šīs īstenošanas vadlīnijas nav autoritatīvas un papildina Eiropas Ilgtspējas pārskatu sniegšanas standartus (ESRS), kā noteikts Direktīvas 2013/34/ES (Grāmatvedības direktīva) 19.a un 29.a pantā, bet nav to sastāvdaļa. Tas nozīmē, ka gadījumā, ja šajās vadlīnijās ir kādas pretrunas ar kādu ESRS prasību vai skaidrojumu, ESRS ir augstāks juridiskais spēks. Šīs īstenošanas vadlīnijas ir izdoti saskaņā ar EFRAG noteikto procedūru, kas attiecas uz šādiem neautoritatīviem dokumentiem, un par to izdošanu atbild vienīgi EFRAG.

EFRAG neuzņemas nekādu atbildību par saturu vai jebkādam sekām vai zaudējumiem, kas tieši, netieši vai nejauši radušies, ievērojot šajā dokumentā sniegtos padomus vai vadlīnijas. Šā dokumenta lietotājiem ieteicams par ESRS piemērošanu spriest patstāvīgi. Šajā dokumentā ietvertā informācija nedrīkst aizstāt atbilstoši kvalificēta speciālista pakalpojumus.

Šīs īstenošanas vadlīnijas ir izstrādātas lietošanai lieliem biržā kotētiem un nekotētiem uzņēmumiem, uz kuriem attiecas ilgtspējas ziņu sniegšanas direktīva (CSRD). Tāpēc tās nav paredzētas izmantot biržas sarakstā iekļautiem maziem un vidējiem uzņēmumiem, kas pieņem turpmākus KMVU standartus, un citiem (biržas sarakstā neiekļautiem) MVU, kas brīvprātīgi sniedz pārskatus, pamatojoties uz turpmākajiem VSME standartiem.

Šīs īstenošanas vadlīnijas attiecas uz ESRS, kas neattiecas uz konkrētu nozari un ko Eiropas Komisija pieņēma 2023. gada 31. jūlijā un publicēja Oficiālajā Vēstnesī 2023. gada 22. decembrī. Nozaru standarti var papildināt nozaru specifikācijas, kas jāievēro konkrētajās nozarēs.

Par EFRAG

EFRAG misija ir kalpot Eiropas sabiedrības interesēm gan finanšu, gan ilgtspējas ziņu sniegšanas jomā, izstrādājot un popularizējot Eiropas uzskatus korporatīvo ziņu sniegšanas jomā. EFRAG balstās uz progresu korporatīvo ziņu sniegšanas jomā un to veicina. Ilgtspējas ziņu sniegšanas jomā EFRAG sniedz tehniskas konsultācijas Eiropas Komisijai Eiropas ilgtspējas ziņu sniegšanas standartu (ESRS) projektu formā, kas izstrādāti stingrā un pienācīgā procesā un atbalsta efektīvu ESRS ieviešanu. EFRAG cenšas saņemt informāciju no visām ieinteresētajām personām un iegūst pierādījumus par konkrētiem Eiropas apstākļiem visā standartu noteikšanas procesā. Tās leģitimitāte ir balstīta uz izcilību, atklātību, pārvaldību, pienācīgu procesu, publisko atbildību un idejisko vadību. Tas ļauj EFRAG pārliecinoši, skaidri un konsekventi paust savu viedokli un būt atzītai kā Eiropas balsij korporatīvo ziņu sniegšanas jomā un veicināt globālo progresu korporatīvo ziņu sniegšanas jomā.

EFRAG finansē Eiropas Savienība, izmantojot vienotā tirgus programmu, kurā piedalās EEZ/EBTA valstis (Norvēģija, Islande un Lihtenšteina), kā arī Kosova. Tomēr visi paustie viedokļi un uzskati ir tikai un vienīgi autora(-u) viedokļi, un tie ne vienmēr atspoguļo Eiropas Savienības, Eiropas Komisijas vai valstu, kas piedalās vienotā tirgus programmā, viedokļus un uzskatus. Ne Eiropas Savienība, ne Eiropas Komisija, ne valstis, kas piedalās vienotā tirgus programmā, nevar būt par tiem atbildīgas.

Satura rādītājs

Kopsavilkums septiņos galvenajos punktos.....	5
1. Ievads	6
Vadlīniju struktūra	6
Savstarpējas atsauces uz IG 1	7
Izmantotie akronīmi un saīsinājumi	7
2. Virzība vērtības ķēdē saskaņā ar CSRD un ESRS.....	7
Vispārīgās prasības.....	8
Detalizēti izstrādātas prasības.....	8
Vērtības ķēdes tvēruma karte.....	9
2.1. Kas ir VĶ?	11
Vai būtu jāiekļauj ar visiem VĶ dalībniekiem saistītās ietekmes, riski un iespējas (IRO)? ...	12
Kā iespāids vai ietekme maina ziņu sniegšanu par VĶ ietekmi?	12
2.2. Kādēļ VĶ ir nozīme?	12
2.3. No pašu darbības uz vērtības ķēdi.....	13
Ziņojošā grupa kā sākumpunkts	13
Informācijas par vērtības ķēdi iekļaušana.....	19
Īpašas grupas situācijas: asociētie uzņēmumi un kopīgas struktūras.....	20
Uzņēmumam specifiska atklājamā informācija	21
2.4. Kādas VĶ IRO ir atklājamās?.....	21
2.5. VĶ pārklājums politikām, darbībām un/vai mērķiem (PAT)	21
2.6. VĶ pārklājums attiecībā uz informācijas atklāšanas prasībām (DR) saistībā ar rādītājiem	22
2.7. Kā darbojas pārejas prasības?	23
Pārejas noteikums attiecībā uz uzņēmumam specifisku atklājamo informāciju	24
2.8. Kas ir KMVU maksimālais apjoms un vai tas ietekmē atklājamo informāciju?	25
3. Bieži uzdotie jautājumi (BUJ).....	25
BUJ 1: Kur sākas un kur beidzas VĶ?	25
BUJ 2: Vai finanšu aktīvi (aizdevumi, pašu kapitāls un parāda ieguldījumi) tiek uzskatīti par darījumu attiecībām, kas rada VĶ informāciju?	27
BUJ 3: Kā būtu jāorganizē būtiskuma novērtējuma (MA) process, lai VĶ pienācīgi atspoguļotu būtiskas IRO?.....	28
1. Pamatprincipi.....	28
2. Būtiskuma novērtēšanas posmi.....	28
BUJ 4: Kā būtu jāatklāj informācija par VĶ saistībā ar būtiskuma novērtējumu?.....	30
BP-1 – Ilgtspējas deklarācijas sagatavošanas vispārīgais pamats.....	30
SBM-1 – Tirgus pozīcija, stratēģija, darījumdarbības modelis(-i) un VĶ – “VĶ kartēšana” ..	30

IRO-1 – VĶ apsvērumi MA	31
IRO-1 – MA metodes un pieņēmumi	32
SBM-3 – MA rezultātu atklāšana	32
BUJ 5: Par ko ieguldītāju pārstāvji tiek uzskatīti saskaņā ar ESRS E1?.....	33
BUJ 6: ESRS E1 ziņošanas perimetrs praksē	35
BUJ 7: SEG emisiju skaitliskais piemērs saskaņā ar ESRS E1 ziņu sniegšanu	40
BUJ 8: Kā jānovērtē un kvantitatīvi jānosaka darījumu attiecību radītā ietekme?.....	41
BUJ 9: Kas ir "saprātīgi centieni" VĶ datu ievākšanā?	42
BUJ 10: Kā var izstrādāt aplēses par VĶ?.....	43
BUJ 11: Vai kukuļošanas gadījums, kurā nav iesaistīts darbinieks, attiecas uz ziņojošā uzņēmuma struktūru?	45
4. VĶ pārklājuma karte	45
ESRS 1. kopas VĶ pārklājuma karte	47
A papildinājums: Informācijas atklāšanas prasību nosaukumi	49

Kopsavilkums septiņos galvenajos punktos

Šīs īstenošanas vadlīnijas attiecas uz uzņēmuma augšupējo un lejupējo vērtības ķēdi (VĶ), nevis uz paša uzņēmuma darbībām; tie jālasa kopā ar IG 1 Būtiskuma novērtējums.

1. Uzņēmuma ilgtspējas deklarācijā iekļauj informāciju par visām būtiskajām ietekmēm, riskiem un iespējām (IRO), tostarp tām, kas rodas vai var rasties saistībā ar uzņēmuma darbījumu attiecībām augšupējā un lejupējā vērtības ķēdē. Darījumu attiecības neaprobežojas tikai ar tiešām līgumattiecībām.
2. Uzņēmumam nav jāiekļauj informācija par vērtības ķēdi visā atklājamajā informācijā, bet tikai tad, ja tā ir saistīta ar būtiskām IRO ārpus savas darbības, ņemot vērā tā darbījumu attiecības, un ja to īpaši nosaka informācijas atklāšanas prasība.
3. Tāpēc būtiskuma novērtējumā jāietver būtisku IRO identificēšana VĶ, koncentrējoties uz to, kur (ģeogrāfijā, darbībās/sectoros, darbībās, pie piegādātājiem, klientiem, citās attiecībās utt.) VĶ tie varētu būt būtiski. Galvenā atklājamā informācija par uzņēmuma būtiskuma novērtējumu tiek atklāta SBM-1, SBM-3 un IRO- 1 (ESRS 2). Tā neaprobežojas tikai ar IRO novērtējumu VĶ, bet tam arī ir jābūt iekļautam.
4. Tematiskajos standartos tiek prasīts atklāt informāciju par politiku, mērķiem un darbībām (PAT) attiecībā uz būtiskiem jautājumiem. Konkrēti, tajos ir pieprasīts atklāt šādas PAT vai arī sniegt paziņojumu, ka tādu nav. Ciktāl šīs politikas, darbības un mērķi attiecas uz vērtības ķēdes dalībniekiem, aprakstot būtisko jautājumu PAT, jāatklāj arī informācija par to, kā tie attiecas uz būtiskām augšupējām un/vai lejupējām VĶ IRO.
5. Tematiskajos standartos ir prasība iekļaut VĶ datus tikai par dažiem rādītājiem. Tomēr, ja uzņēmums uzskata, ka uz būtiskām VĶ IRO pietiekami neattiecas ESRS prasības, tas iekļauj uzņēmumam specifisku papildu atklājamo informāciju, tostarp rādītājus par to, kad šāda informācija ir nepieciešama, lai lietotāji varētu saprast uzņēmuma būtisko ietekmi, riskus vai iespējas.
6. Ja pēc pamatotiem centieniem uzņēmums nevar savākt primāro informāciju par VĶ no tā vērtības ķēdes dalībniekiem, lai veiktu būtiskuma novērtējumu vai sagatavotu atklājamo informāciju par būtiskiem IRO, uzņēmums novērtē trūkstošo informāciju. Novērtējot trūkstošo informāciju, tas izmanto visu saprātīgo un pamatojamo informāciju, kas ir pieejama bez liekām izmaksām un pūlēm, tostarp aizstājējvērtības un nozaru datus, un citu informāciju no netiešiem avotiem. Uzņēmums attiecīgo rādītāju sagatavošanas pamatojumā sniedz aprakstu, izmantojot vērtības ķēdes aplēses un no tās izrietošo precizitātes līmeni. Atkarībā no apstākļiem būtiskuma novērtējumu var pamatoti veikt arī bez primārās informācijas ievākšanas no vērtības ķēdes dalībniekiem.
7. VĶ informācijas iekļaušana ilgtspējas deklarācijā neietekmē ziņu sniegšanas robežas, kas atbilst konsolidēto finanšu pārskatu perimetrā iekļauto attiecīgo struktūru robežām. VĶ informācijas iekļaušana atbilst tam, cik lielā mērā ilgtspējas deklarācija aptver attiecības, kas visiem konsolidācijas perimetra uzņēmumiem ir ar to attiecīgajiem VĶ partneriem, tostarp ārpus pirmā līmeņa. Asociētie uzņēmumi un citi ieguldītāju pārstāvji, kas nav konsolidēti finanšu pārskatos, tiek uzskatīti par citām darbījumu attiecībām, t.i., attiecīgā gadījumā – par vērtības ķēdes dalībniekiem. Skatīt arī turpmāk 2.3. nodaļu par operacionālo kontroli, kas attiecas uz ESRS E1 *Klimata pārmaiņas*, ESRS E2 *Piesārņojums* un ESRS E4 *Bioloģiskā daudzveidība un ekosistēmas*.

1. Ievads

8. Šo vadlīniju mērķis ir atbalstīt ESRS pārskatu sagatavotāju un citu personu, kas izmanto vai analizē ESRS pārskatus, īpaši par vērtības ķēdes informāciju, īstenošanas darbības saskaņā ar Direktīvas 2013/34/ES (turpmāk – "Grāmatvedības direktīva"), kas grozīta saskaņā ar Direktīvu (ES) 2022/2464, 19.a vai 29.a panta prasībām attiecībā uz korporatīvo ilgtspējas ziņu sniegšanu (turpmāk – "CSRD").
9. Šā dokumenta saturs izstrādāts, pamatojoties uz Komisijas 2023. gada 31. jūlija Deleģēto regulu (ES) 2023/2772, ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2013/34/ES attiecībā uz ilgtspējas ziņu sniegšanas standartiem.
10. Veicot īstenošanas atbalsta funkciju, EFRAG nevar izstrādāt koncepcijas un ziņu sniegšanas prasības, kas pārsniedz 2023. gada jūlija deleģētā akta saturu vai interpretēt Savienības tiesību aktus. Īstenošanas atbalsta materiāla mērķis ir parādīt, kā var īstenot deleģētā akta (šajā dokumentā "deleģētais akts" vai "1. kopums ESRS") noteikumus, neieviešot jaunus noteikumus. Jauni noteikumi var rasties tikai turpmāku standartu izstrādes darbību rezultātā (piemēram, turpmāki grozījumi ESRS projektos), ja un kad tie ir piemērojami saskaņā ar pienācīgu EFRAG procesu.
11. Piemēram, ja īstenošanas pamatojuma dokumentos ir norādīta konkrēta pieeja vai metodoloģija, kas nav sīki izklāstīta deleģētajā aktā, tā ir jāformulē kā viena no iespējamām īstenošanas pieejām, neizslēdzot citas iespējas.

Piezīme par Direktīvu par uzņēmumu pienācīgu rūpību attiecībā uz ilgtspēju (CSDDD)

Kā norādīts ESRS 1 58. punktā: "ESRS neparedz nekādas rīcības prasības attiecībā uz pienācīgu rūpību; tie arī nepaplašina vai nemaina uzņēmuma administratīvās vadības vai uzraudzības struktūru lomu attiecībā uz pienācīgas rūpības ievērošanu."

ESRS pieprasa caurskatāmību attiecībā uz ziņojošā uzņēmuma pienācīgas rūpības procesiem, bet neparedz atbilstību CSDDD vai citām uzvedības sistēmām.

Atbilstoši ESRS tekstam Deleģētajā aktā šīs vadlīnijas neatspoguļo CSDDD tekstu, jo CSRD informācijas atklāšanas pienākumi ir neatkarīgi no CSDDD pienākumiem.

Praksē CSDDD atbilstība var veicināt labāku CSRD/ESRS ziņu sniegšanu. Tomēr, pat ja saskaņā ar CSDDD noteiktiem uzņēmumiem nepastāv vērtības ķēdes pienācīgas rūpības ievērošanas pienākumi, tas nemaina vērtības ķēdes definīciju ziņu sniegšanas vajadzībām, t. i., ESRS noteiktos pārredzamības pienākumus.

Vadlīniju struktūra

12. Dokuments ir sadalīts trijās nodaļās.
 - (a) Nākamajā nodaļā ir aprakstīts, kā virzīties starp ESRS VĶ prasībām, kas ir pārējā dokumenta pamatā.
 - (b) Nākamajā nodaļā ir aplūkots, kā uzņēmums var īstenot VĶ saskaņā ar ESRS, izmantojot bieži uzdotos jautājumus, lai sniegtu praktiskas vadlīnijas.

- (c) Pēdējā nodaļā ir iekļauta ESRS 1. kopas VĶ tvēruma karte, kurā skaidrots ESRS pieprasītais augšupējais un lejupējais VĶ tvērums (izņemot apsvērumu par uzņēmumam specifisku atklājamo informāciju un SFDR rādītājiem).

Savstarpējas atsauces uz IG 1

13. Lai izvairītos no dublēšanās un samazinātu šī dokumenta apjomu, tajā ir iekļauta būtiska atsauce uz EFRAG izstrādātajām Būtiskuma novērtējuma īstenošanas vadlīnijām (IG 1). Piemēram, pienācīgas rūpības aspekti, kas saistīti ar būtiskuma novērtējumu (un VĶ aspektiem), ir aplūkoti šajās vadlīnijās, nevis šeit.
14. Lūdzu, ņemiet vērā, ka atsauces uz **IG 1 ir šādā zilā krāsā**, bet atsauces **zaļā krāsā apzīmē šo dokumentu**.

Izmantotie akronīmi un saīsinājumi

15. Šajā dokumentā tiek izmantoti šādi akronīmi.

CSDDD – Direktīva par pienācīgu rūpību attiecībā uz ilgtspēju

CSRD – Direktīva attiecībā uz korporatīvo ilgtspējas ziņu sniegšanu

Deleģētais akts - Komisijas Deleģētā regula, ar ko papildina Direktīvu 2013/34/ES attiecībā uz ilgtspējas ziņu sniegšanas standartiem

DR – informācijas atklāšanas prasība

ESRS – Eiropas ilgtspējas ziņu sniegšanas standarti

SEG – siltumnīcefekta gāzes vai SEG protokols

GRI – Globālā ziņu sniegšanas iniciatīva

IG 1 – EFRAG izdotās būtiskuma novērtējuma īstenošanas vadlīnijas

IG – EFRAG izdotās īstenošanas vadlīnijas

IRO – ietekmes, riski un iespējas

ISSB – Starptautiskā Ilgtspējas standartu padome

KMVU – ESRS biržā kotētiem maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU)

MA – būtiskuma novērtējums; un

PAT – politika, darbības un mērķi

VĶ – vērtības ķēde

Deleģētā akta pielikumi:

II pielikums: Akronīmi un terminu skaidrojošā vārdnīca

2. Virzība vērtības ķēdē saskaņā ar CSRD un ESRS

16. CSRD 19. panta a) punkta 3. apakšpunktā un 29. panta a) punkta 3. apakšpunktā noteikts, ka paziņotajai informācijai jābūt saistītai ar paša uzņēmuma darbību un tā augšupējo un lejupējo VĶ, tostarp tā produktiem un pakalpojumiem, darbījumu attiecībām un piegādes ķēdi.

17. ESRS ir izstrādāti saskaņā ar šo juridisko prasību. CSRD nav sniegtas nekādas papildu definīcijas vai vadlīnijas par VĶ. Tomēr attiecībā uz ietekmi CSRD atsaucas uz starptautiskiem pienācīgas rūpības attiecībā uz ilgtspēju instrumentiem, kuros norādīts, kā uzņēmumiem jānosaka, jārisina un jāziņo par ietekmi visā to VĶ.
18. Definīcijas "vērtības ķēde", "vērtības ķēdes dalībnieki" un "darījumu attiecības" ir definētas 2023. gada jūlija deleģētā akta 2. pielikumā.
19. Ne visās informācijas atklāšanas prasībās (DR) un datu punktos ESRS, kas neattiecas uz konkrētu nozari, ir jāiekļauj informācija par uzņēmuma augšupējo un lejupējo VĶ. Daudzos gadījumos tiek sagaidīts, ka uzņēmums koncentrēsies uz savu darbību.

Vispārīgās prasības

20. Vispārīgās prasības, kas attiecas uz visu atklājamo informāciju par VĶ, ir atrodamas ESRS 1 *Vispārīgās prasības*:
 - (a) vispārīgās prasības ziņu sniegšanai par VĶ ir izklāstītas 5. nodaļā;
 - (b) Piemērošanas prasībās AR 17 sniegtas vadlīnijas par "Aplēsēm, izmantojot nozaru vidējos rādītājus un aizstājējvērtības";
 - (c) ESRS 1 pieprasa iekļaut būtisku VĶ informāciju, ja tas ir nepieciešams, lai ļautu lietotājiem izprast uzņēmuma būtiskās IRO un sagatavot informāciju, kas atbilst ESRS 1 C papildinājumā noteiktajām informācijas kvalitatīvajām īpašībām (ESRS 1 65. punkts). Tā ir uz principiem balstīta pieeja, kas darbojas papildus konkrētiem ESRS datu punktiem, kuros jāiekļauj konkrēta VĶ informācija. Tas nozīmē, ka, ja nepieciešams (t.i., atspoguļojot būtiskuma novērtējuma rezultātus), saistības attiecas uz VĶ; un
 - (d) visbeidzot, bet svarīgi ir tas, ka ESRS 1 10.2. nodaļā ir ietverti īpaši pārejas noteikumi attiecībā uz VĶ.

Detalizēti izstrādātas prasības

21. Citas detalizētas prasības par vērtības ķēdi ESRS atrodamas šādi.
 - (a) ESRS pieprasa atklāt informāciju par būtiskuma novērtējuma procesu un rezultātiem, kas ir ietverti ESRS 2 *Vispārīgi atklājamā informācija* (IRO-1 un SBM-3), kam pievienots SBM-1. Lai uzzinātu vairāk par šo tēmu, skatiet tālāk [BUJ 4 Kā jāatklāj informācija par VĶ](#) saistībā ar MA, kā arī ESRS VĶ tvēruma kartes 1.–3. rindā. Sīkāku informāciju par būtiskuma novērtēšanas procesu lūdzam skatīt [IG 1](#), un saistītos VĶ aspektus lūdzam skatīt tālāk [BUJ 3 Kā jāorganizē MA process, lai pienācīgi atspoguļotu VĶ būtiskās IRO](#). Lūdzam skatīt arī [IG 1 BUI 10 Vai IRO novērtējumā būtu jābalstās uz kvantitatīvu informāciju?](#)
 - (b) Visos tematiskajos standartos ir noteikts, ka uzņēmumiem ir jāatklāj sava politika, darbības un mērķi attiecībā uz būtiskām IRO. Ciktāl šāda politika, darbības un mērķi attiecas uz būtiskām IRO VĶ, tas tiks atspoguļots atklājamajā informācijā. Minimālās informācijas atklāšanas prasības attiecībā uz politikām, darbībām un

Saskaņošana ar ISSB un GRI
Vērtības ķēdes saskaņā ar ISSB un GRI sistēmās ir saskaņotas ar ESRS.

mērķiem pieprasa sniegt informāciju par tvērumu, piemēram, vai tā attiecas uz VĶ saskaņā ar ESRS 2 65. punkta b) apakšpunktu, 68. punkta b) apakšpunktu un 80. punkta c) apakšpunktu. (Sk. 2.5. nodaļu "Politikas, darbību vai mērķu VĶ tvērums"). Atklājot informāciju par politiku, darbībām un mērķiem, sociālie tematiskie standarti ESRS S2 *Darbinieki vērtības ķēdē*, ESRS S3 *Ietekmētās kopienas* un ESRS S4 *Patērētāji un tiešie lietotāji* nodrošina pamatu ziņu sniegšanai par būtiskām IRO, kas saistītas ar šīm cilvēku grupām VĶ un to pārvaldību. Atgādinām, ka uzņēmums var izpildīt prasību, atklājot, ka tas nav pieņēmis politiku, pielāgojis darbības un mērķus saistībā ar attiecīgo būtisko ilgtspējas jautājumu, un norādot tā iemeslus. Tas var arī ziņot par termiņu, kurā tas plāno politiku, darbības un mērķus pieņemt (ESRS 2, 62. un 72. punkts). Lūdzam, skatiet ESRS VĶ tvēruma kartes 4. un 5. rindu.

- (c) Tematiskajos ESRS ir tikai daži rādītāji, kas neattiecas uz konkrētu nozari un kuros pieprasīta informācija par VĶ (skatīt 2.6. nodaļu "VĶ tvērums attiecībā uz rādītājiem"). ESRS S2 līdz S4, piemēram, pašas par sevi neietver rādītājus. Pārējie rādītāji neattiecas uz vērtības ķēdi. Tomēr tas ietver daļu informācijas par iepirktajiem materiāliem, lūdzam skatīt ESRS VĶ tvēruma kartes 6. un 7. rindu.

- (d) Visbeidzot, ja uzņēmums secina, ka uz būtisku IRO pietiekami neattiecas ESRS, lai sagatavotu informācijas kvalitatīvajām īpašībām atbilstošu ilgtspējas deklarāciju, tam jāsniedz uzņēmumam specifiska papildu informācija, lai ļautu lietotājiem izprast tā IRO (ESRS 1 63. un 65. punkts, kā arī 11. punkts un AR 1 līdz AR 5). Vajadzības gadījumā šajās atklājamajā informācijā iekļauj atbilstošus rādītājus, kas aptver attiecīgās VĶ daļas, kas saistītas ar attiecīgajām būtiskajām IRO, ko izvēlējies uzņēmums (t.i., standartos, kas neattiecas uz konkrētu nozari, šie rādītāji netiek standartizēti). Lai gan, nosakot, vai un kādas informācijas atklāšana ir nepieciešama, ir jāizdara secinājums, uzņēmumam specifiskas atklājamās informācijas dimensija nav brīvprātīga, bet gan obligāta prasība.

Kāda ir atšķirība starp vērtības ķēdi un piegādes ķēdi?

Īsi sakot, VĶ ietver piegādes ķēdi. Piegādes ķēde ir VĶ augšupējie dalībnieki no ziņojošā uzņēmuma struktūras. Tomēr VĶ līdz ar piegādes ķēdi ietver arī lejupējās struktūras.

Piegādes ķēde nodrošina produktus, tostarp izejvielas, sastāvdaļas vai pakalpojumus, kas tiek izmantoti uzņēmuma produktu vai pakalpojumu izstrādē. Atkarībā no stāvokļa VĶ uzņēmuma piegādes ķēde var būt daļa no cita uzņēmuma lejupējās VĶ.

Dažās nozarēs augšupējais un lejupējais attiecas uz konkrētiem ķēdes punktiem, nevis uz ziņojošā uzņēmuma vietu ķēdē.

Tomēr ir arī citas struktūras un personas, kas ir saistītas ar uzņēmuma darbību, produktiem vai pakalpojumiem, bet nav "piegādātāji", piemēram, vietējā policija, kas aizsargā uzņēmuma aktīvus, jo tā var radīt ietekmi, piemēram, lietojot pārmērīgu spēku pret personām, kas ielaužas teritorijā. Šajā gadījumā nav darījumu attiecību, bet vērtības ķēdes ietekme. Tā var atbilst būtiskuma sliekšnim, ja to uzskata par pietiekami smagu.

Vērtības ķēdes tvēruma karte

22. Šā dokumenta 4. nodaļā ir sniegta VĶ tvēruma karte, kas ilustrē, kāda veida VK informācijas tvērums tiek prasīts katrā konkrētā informācijas atklāšanas prasībā ESRS, kas neattiecas uz konkrētu nozari. Tas attiecas arī uz to, kuros rādītājos faktiskajos aprēķinos ir nepieciešams

iekļaut VĶ datus.

2.1. Kas ir VĶ?

23. Lai gan šajās īstenošanas vadlīnijās galvenā uzmanība ir pievērsta augšupējā un lejupējā VĶ, Deleģētā akta 2. pielikumā sniegtā vērtības ķēdes definīcija ir plašāka nekā augšupējā un lejupējā VĶ, jo tajā ir ietvertas arī pašu darbības. VĶ tiek definēta kā "pilns darbību, resursu un attiecību kopums, kas saistīts ar uzņēmuma darbījumdarbības modeli un ārējo vidi, kurā tas darbojas. Vērtības ķēde ietver darbības, resursus un attiecības, ko uzņēmums izmanto un uz ko tas paļaujas, lai radītu savus produktus vai pakalpojumus no koncepcijas līdz piegādei, patēriņam un ekspluatācijas laika beigām. Attiecīgās darbības, resursi un attiecības ietver: saistībā ar uzņēmuma darbījumdarbības modeli un ārējo vidi, kurā tas darbojas. Vērtības ķēde ietver darbības, resursus un attiecības, ko uzņēmums izmanto un uz ko tas paļaujas, lai radītu savus produktus vai pakalpojumus no koncepcijas līdz piegādei, patēriņam un ekspluatācijas laika beigām. Attiecīgās darbības, resursi un attiecības ietver:
- (a) tās, ko aptver paša uzņēmuma darbības, piemēram, cilvēkresursi;
 - (b) tās, kas tiek nodrošinātas pa tā piegādes, mārketinga un izplatīšanas kanāliem, piemēram, materiālu un pakalpojumu sagāde, produktu un pakalpojumu pārdošana un piegāde; un
 - (c) finanšu, ģeogrāfisko, ģeopolitisko un regulatīvo vidi, kurā uzņēmums darbojas."
24. ESRS ir izmantots termins "vērtības ķēde" vienskaitlī, lai gan ir atzīts, ka uzņēmumiem var būt vairākas vērtības ķēdes.
25. Saskaņā ar šo definīciju šajās īstenošanas vadlīnijās ietvertie VĶ jautājumi ietver gan augšupējos, gan lejupējos dalībniekus un to darbības. Dalībnieki vai uzņēmumi augšup no ziņojošā uzņēmuma (piemēram, piegādātāji) nodrošina produktus vai sniedz pakalpojumus, ko izmanto paša uzņēmuma produktu vai pakalpojumu izstrādē. Dalībnieki lejup no ziņojošā uzņēmuma (piemēram, izplatītāji, klienti, atkritumu apsaimniekotāji), saņem vai izmanto ziņojošā uzņēmuma produktus vai pakalpojumus vai klientu vai tiešo lietotāju atkritumu plūsmu.
26. 2. pielikumā "darījumu attiecības" ir definētas kā "attiecības, kas uzņēmumam ir ar darījumu partneriem, struktūrām tā vērtības ķēdē un jebkuru citu nevalstisku vai valsts struktūru, kas ir tieši saistīta ar uzņēmuma saimniecisko darbību, produktiem vai pakalpojumiem. Darījumu attiecības neaprobežojas tikai ar tiešām līgumattiecībām. Tās ietver netiešas darījumu attiecības uzņēmuma vērtības ķēdē ārpus pirmā līmeņa un līdzdalību kopuzņēmumos vai ieguldījumos. "kā "attiecības, kas uzņēmumam ir ar darījumu partneriem, struktūrām tā vērtības ķēdē un jebkurām citām nevalstiskām vai valsts struktūrām, kuras ir tieši saistītas ar uzņēmuma saimniecisko darbību, produktiem vai pakalpojumiem. Darījumu attiecības neaprobežojas tikai ar tiešām līgumattiecībām. Tās ietver netiešas darījumu attiecības uzņēmuma vērtības ķēdē ārpus pirmā līmeņa un līdzdalību kopuzņēmumos vai ieguldījumos.""
27. VĶ darbību noteikšana var palīdzēt noteikt VĶ dalībniekus.¹

¹ EFRAG laikā no 2024. gada 21. janvāra līdz 21. maijam ir apspriedusies par ESRS publiskoto projektu biržā kotētajiem MVU (PP KMVU). Atšķirīgi no standartiem, kas neattiecas uz konkrētu nozari un kas pamato konsolidētas grupas ilgtspējas deklarācijas sagatavošanu saskaņā ar CSRD, PP KMVU ir izstrādāts, lai atbalstītu individuālas (t.i., nevis konsolidēta) ilgtspējas deklarācijas sagatavošanu. PP KMVU meitasuzņēmumu būtiskās IRO ir iekļautas ilgtspējas deklarācijā kā IRO, kas izriet no mātesuzņēmuma darījumu attiecībām ar tiem, t.i., kā daļa no vērtības ķēdes.

Vai būtu jāiekļauj ar visiem VĶ dalībniekiem saistītās ietekmes, riski un iespējas (IRO)?

28. ESRS neprasa sniegt informāciju par katru VĶ dalībnieku, bet gan iekļaut būtisku VĶ informāciju, t.i., ja VĶ rodas būtiskas IRO (ESRS 1 64. punkts). Novērtējot būtiskas IRO, jāiekļauj visi attiecīgie dalībnieki (gan tiešās, gan netiešās attiecībās). Tomēr novērtējumā galvenā uzmanība būtu jāpievērš attiecībām, kas varētu būt saistītas ar būtiskām IRO, piemēram, attiecībām ar:
- (a) tiem dalībniekiem, kuri ir saistīti ar "karstajiem punktiem" un kuri, iespējams, ir pakļauti faktiskās un potenciālās ietekmes varbūtībai (tādējādi radot ietekmi uz cilvēkiem un/vai vidi, kas savukārt var būt risku un iespēju avoti); vai
 - (b) tiem dalībniekiem, attiecībā uz kuriem uzņēmuma darbījumbūvības modelis atspoguļo būtisku atkarību produktu vai pakalpojumu ziņā (tādējādi radot uzņēmumam riskus un iespējas uzņēmumam).

Kā iespaids vai ietekme maina ziņu sniegšanu par VĶ ietekmi?

29. Dažos gadījumos uzņēmumam var būt iespaids vai spējas ietekmēt dalībniekus savā VĶ. Kā piemēru var minēt gadījumus, kad uzņēmums ir liels piegādātājs vai klients un tādējādi ietekmē savas darbījumu attiecības, lai pārvaldītu savu ietekmi.
30. Citos gadījumos tā spējas iegūt nepieciešamo informāciju par VĶ, kā arī tā iespējas veicināt vai ietekmēt VĶ radušos IRO pārvaldību var būt ierobežotas, ņemot vērā tiešu līgumisku vienošanos raksturu vai to neesamību, tā īsteno to kontroles līmeni attiecībā uz darbībām ārpus konsolidācijas jomas, un tā pirktspēju. Citi faktori var ietvert nozares ieradumus, ziņojošā uzņēmuma konkurentu rīcību un piegādātāju un klientu vēlmi vai spēju sniegt šādu informāciju.
31. Tomēr iespaids nav faktors, lai noteiktu, vai VĶ radušās IRO ir būtiskas vai nav. Iespaids var ietekmēt uzņēmuma spēju iegūt datus un/vai informāciju no saviem VĶ darbījumu partneriem. Tas var būt būtiski attiecībā uz ziņu sniegšanu par būtisku ietekmi, kā arī uz ziņu sniegšanu attiecībā uz rādītājiem, tostarp uzņēmumam specifisku informāciju (sk. ESRS 1 AR 1 līdz AR 5), un var likt uzņēmumam izmantot aplēses un aizstājējvērtības.

2.2. Kādēļ VĶ ir nozīme?

32. CSRD un ESRS pieprasa, lai ilgtspējas deklarācijā tiktu iekļauta būtiska informācija par augšupējām un lejupējām VĶ.
33. Iemesls tam ir tāds, ka ietekme, riski un/vai iespējas, kas izriet no ziņojošā uzņēmuma ietekmes vai atkarības, bieži vien rodas tā augšupējās vai lejupējās VĶ, nevis paša uzņēmuma darbībā. Tāpēc, koncentrējoties uz savu darbību, var iegūt tikai daļēju priekšstatu par uzņēmuma darbību, produktu un pakalpojumu ietekmi uz cilvēkiem un apkārtējo vidi. Turklāt tas neļautu pienācīgi identificēt riskus un iespējas. Aplūkojiet šādus piemērus.

- (a) ES apgērbi un apgērba piederumu uzņēmums pārdod pamata T-krekus, ko ārējs piegādātājs ražojis valstī ārpus ES, un ziņo saskaņā ar ESRS. Uzņēmums par savu darbību ES var maksāt saviem darbiniekiem atbilstošu algu saskaņā ar darba koplīgumiem. Tomēr, pieņemot, ka ārējais piegādātājs atrodas valstī ārpus ES, kur piegādātāja darbiniekiem izmaksātā atlīdzība ir zemāka par valstī noteikto atbilstošo algas standartu un kur var nebūt atļauta biedrošanās brīvība, ziņojošais uzņēmums nesniegtu atbilstošu ietekmes atspoguļojumu, ja, nosakot faktiskās un iespējamās būtiskās negatīvās ietekmes apjomu, tas ņemtu vērā tikai savus darbiniekus. Citiem vārdiem sakot, būtisku ietekmi uz darba apstākļiem var konstatēt attiecībā uz tā augšupējās VĶ darbaspēku (attiecībā uz šo konkrēto piegādātāju).
- (b) Eiropas mazumtirgotājs ar koka piegādātāju izgatavo rotaļlietas rūpnīcā ārpus ES, kur juridiskās prasības nav tik stingras. Putekļu un ķīmisko vielu dēļ rotaļlietu izgatavošanas process ir saistīts ar vairākiem vides, veselības un drošības riskiem. Tāpēc pastāv ievērojams risks, ka strādnieki un vietējās kopienas tiks pakļautas nopietniem arodapdraudējumiem un veselības apdraudējumiem, kas ir svarīgi, apsverot ietekmes būtiskumu. No finansiālā būtiskuma perspektīvas, ja amatpersonas šajā vietā sāks ievērot likumus, nevis pieņemt kukuļus, kā tas notiek pašlaik, tas varētu novest pie ievērojamiem naudas sodiem un, iespējams, pat ražotāja slēgšanas. Tam varētu būt tieša un būtiska finansiāla ietekme uz Eiropas mazumtirgotāju.
- (c) Elektronikas ražotājam var būt ieviesti procesi, lai kontrolētu un līdz minimumam samazinātu iepakojuma un citu savā darbībā radušos atkritumu daudzumu, taču tā ražojumi var radīt elektroniskos atkritumus, kas savukārt pēc utilizācijas var būt bīstami dzīvniekiem un dzīvībai dabai. Šis aspekts ir saistīts ar uzņēmuma lejupējo vērtības ķēdi, t.i., ar ietekmi, ko rada tā produktu galapatēriņš.
- (d) Kā uzsvērts Carbon Disclosure Project ([CDP](#)), sagaidāms, ka 3. pakāpes SEG emisijas būs būtiskas daudziem vai lielākajai daļai uzņēmumu.

2.3. No pašu darbības uz vērtības ķēdi

Ziņojošā grupa kā sākumpunkts

34. ESRS 1 62. punktā noteikts: "Ilgtspējas deklarācijai ir jābūt par to pašu ziņojošo uzņēmumu, par kuru sniedz finanšu pārskatus." [Grāmatvedības direktīvā](#) grupa ir definēta kā "*mātesuzņēmums un visi tā meitasuzņēmumi*". Tā kā tas ir atvasināts no finanšu pārskatiem, ilgtspējas speciālistiem būtu jāsaņem palīdzība no finanšu pārskatu sniegšanas funkcijas, lai saprastu, kā tas ietekmē ESRS ilgtspējas deklarāciju.
35. Dažkārt meitasuzņēmumus praktisku apsvērumu dēļ neiekļauj finanšu pārskatu konsolidācijā, pamatojoties uz būtiskumu. Šādiem meitasuzņēmumiem joprojām var būt būtiski ilgtspējas jautājumi, kas jānorāda konsolidētajā ilgtspējas deklarācijā. Tāpēc ir jāizvērtē arī to IRO būtiskums. Lūdzu, skatiet [IG 1 5.2. nodaļā BUJ par finansiālo būtiskumu](#), lai gūtu ieskatu par tiem ilgtspējas deklarācijas vajadzībām.

Iekšējie vai grupas iekšējie darījumi

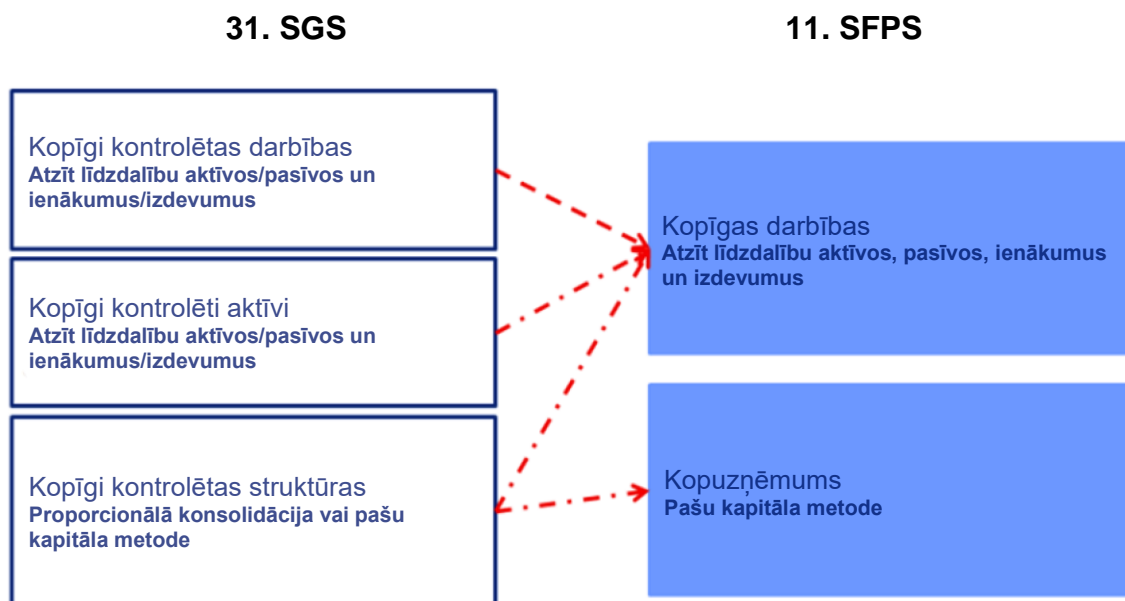
36. Ilgtspējas ziņu sniegšanas nolūkā grupām ir jāiekļauj informācija par meitasuzņēmumu būtiskajām IRO. Iekšējo darījumu izslēgšana, sagatavojot konsolidētos finanšu pārskatus, neietekmē IRO identificēšanu.

Grupas darbībās konstatētās pamata ietekmes, ja tās ir būtiskas, kā arī ietekmes, kas identificētas VK, ir jāiekļauj sniegtajās ziņās. Piemēram, transporta radīto emisiju ietekme, pat ja tā nav saistīta ar ārējo pārdošanu, nepazūd tikai tāpēc, ka tā attiecas uz iekšējo/grupas iekšējo darījumu. Tāpēc grupām vajadzības gadījumā būtu jāiekļauj IRO, kas saistītas ar iekšējiem darījumiem.

Kopīgas struktūras

37. Uzņēmumiem, kas piemēro SFPS, kopš 2013. gada spēkā esošais 11. SFPS Kopīgas struktūras mainīja finanšu pārskatu sniegšanas kārtību saskaņā ar 31. SGS Līdzdalība kopuzņēmumos šādā veidā:

38. Tas nozīmē, ka kopīgu darbību gadījumā kopīgs operators ar kopīgu kontroli proporcionālas konsolidācijas vietā attiecībā uz savu līdzdalību kopīgā darbībā atzīs:
- (a) savus aktīvus, tostarp jebkādu savu kopīgi turēto aktīvu daļu;
 - (b) savas saistības, tostarp jebkādu kopīgi radušos saistību daļu;
 - (c) savus ieņēmumus no kopīgās darbības rezultātā saražotās produkcijas daļas pārdošanas;
 - (d) savu ieņēmumu daļu no kopīgās darbības rezultātā saražotās produkcijas pārdošanas; un
 - (e) savus izdevumus, tostarp jebkādu savu kopīgi radušos izdevumu daļu.

39. Tas nozīmē, ka tā aktīvi un pasīvi, kas veido daļu no finanšu perimetra, ir pašu darbība, nevis vērtības ķēde.

Operacionālā kontrole

40. Attiecībā uz dažiem vides jautājumiem ESRS atsaucas uz "operacionālās kontroles" jēdzienu, lai noteiktu situācijas, kurās ir jāziņo informācija par objekta, aktīva vai uzņēmuma, kuram tiek veikta operacionālā kontrole, bet ārpus finanšu kontroles perimetra, IRO.

Operacionālā kontrole – definīcija

41. Saskaņā ar [SEG protokolu](#) ESRS ietver operacionālās kontroles jēdzienu, kas Deleģētā akta 2. pielikumā definēts kā situācija, kad "uzņēmumam ir iespēja vadīt uzņēmuma, vietas, darbības vai aktīvu operatīvās darbības un attiecības". SEG protokolā piebilsts, ka tas ir gadījums, kad uzņēmums ir pilnībā pilnvarots ieviest un īstenot darbības politiku, kas bieži nozīmē arī šādu darbību veikšanu.
42. ESRS E1 AR 40 SEG emisiju kontekstā arī paskaidrots, ka tas notiek, "ja uzņēmumam ir licence vai atļauja izmantot šo asociēto uzņēmumu, kopuzņēmumu, nekonsolidēto meitasuzņēmumu (ieguldījumu uzņēmumu) un līgumisko vienošanos aktīvus".
43. Operacionālo kontroli var piemērot arī tad, ja uzņēmums saskaņā ar konkrētiem noteikumiem (piemēram, ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu) ir juridiski atzīts par iekārtas "operatoru"². Tas nozīmē konkrētas juridiskas tiesības un pienākumus.
44. SEG protokolā (18. lpp.) arī uzsvērts, ka operacionālā kontrole nenozīmē, ka uzņēmumam obligāti ir tiesības pieņemt visus ar darbību saistītos lēmumus. Piemēram, lieliem kapitālieguldījumiem var būt nepieciešams visu partneru, kuriem ir kopīga finanšu kontrole, apstiprinājums. Tas, ka nav pilnvaru pieņemt visus ar darbību saistītos lēmumus, neietekmē operacionālās kontroles noteikšanu.
45. Ne CSRD, ne ESRS nav "darbības" definīcijas. SEG protokola 23. lappusē lasāms: "Termins "darbība" šeit tiek lietots kā vispārīgs termins, lai apzīmētu jebkāda veida uzņēmējdarbību neatkarīgi no tās organizatoriskās, pārvaldības vai juridiskās struktūras."
46. Novērtējums par to, vai pastāv operacionālā kontrole, ir atkarīgs no uzņēmuma konkrētajiem faktiem un apstākļiem, tostarp no nozares(-ēm), kurā(-ās) tas darbojas, un no līgumattiecību veidiem, kas dominē šajā(-ās) nozarē(-ās).

Operacionālā kontrole – ESRS E1, SEG emisijas

47. Saskaņā ar ESRS E1 1. un 2. pakāpes SEG emisijām papildus mātesuzņēmuma un tā meitasuzņēmumu emisijām kā atsevišķs postenis jāietver arī SEG emisijas no objektiem, aktīviem un struktūrām, kas atrodas operacionālā kontrolē.
48. Papildinot Deleģētā akta 2. pielikuma definīciju, ESRS E1 46. punktā galvenā uzmanība pievērsta ar ziņojošo grupu saistīto uzņēmumu (piemēram, asociēto uzņēmumu, kopuzņēmumu un kopīgo struktūru) operacionālā kontrolē. Šāda pieeja nozīmē, ka ziņu sniegšana ir atbildīga 100% apmērā no attiecīgajām emisijām, nevis attiecīgās pašu kapitāla līdzdalības.

² Kā paskaidrots SEG protokola 21. lpp: "Tā kā atbildība par atbilstību parasti gulstas uz operatoru (nevis uz pašu kapitāla turētājiem vai grupas uzņēmumu, kam ir finansiāla kontrole), valdības parasti pieprasa ziņu sniegšanu, pamatojoties uz operacionālo kontroli, vai nu izmantojot sistēmu, kas balstīta uz iekārtu līmeni, vai arī ietverot datu konsolidāciju noteiktās ģeogrāfiskās robežās (piemēram, ES ETS piešķirts emisijas atļaujas konkrētu iekārtu operatoriem)."

49. ESRS E1 AR 40 precīzē 2. pielikumā sniegto definīciju, saskaņā ar kuru uzņēmums savā atklātajā informācijā iekļauj 100% SEG emisiju no struktūrām, kuras tas operacionāli kontrolē. Tajā ir sniegts piemērs, saskaņā ar kuru, ja uzņēmumam ir līgumā noteikta daļēja operacionālā kontrole, tas konsolidē 100% SEG emisiju, kas emitētas tā operacionālā kontroles laikā.

50. Tas nozīmē, ka paziņotās SEG emisijas atspoguļos attiecīgo nolīgumu noteikumus un nosacījumus. Piemēram, ja ziņojošais uzņēmums noteiktā ražošanas procesa posmā ir darbību operators un tā partneris ir operators citā posmā, ziņojošais uzņēmums savā 1. un 2. pakāpē ziņo par SEG emisijām, kas attiecas uz posmu, pār kuru tam ir operacionālā kontrole.

51. ESRS E1 (50. punkta b) apakšpunkts) pieprasa atklāt informāciju par operacionālā kontrolē esošo uzņēmumu 1. un 2. pakāpes emisijām atsevišķi no tām, kas saistītas ar konsolidēto grupu (saskaņā ar ESRS E1 50. punkta a) apakšpunktu). Pēdējais atbilst SEG protokolā paredzētās finanšu kontroles pieejas rezultātam. Lūdzu, ņemiet vērā, ka, burtiski lasot 50. punkta (b) apakšpunktu, var rasties iespaids, ka tas ir piemērojams tikai ieguldītāju pārstāvjiem (asociētajiem uzņēmumiem, kopīgām struktūrām un nekonsolidētiem meitasuzņēmumiem utt.), kas atrodas operacionālā kontrolē, taču tas nav tā domāts. SEG emisijas no struktūrām, aktīviem un objektiem, kas atrodas operacionālā kontrolē, bet nav finanšu kontrolē (vai bez investīciju attiecībām), arī tiks iekļautas saskaņā ar 50. punkta b) apakšpunktu atklājamajā informācijā. Turklāt SFPS sagatavotājiem visi aktīvi, ieskaitot uzņēmuma daļu kopīgās darbībās kopīgi turētos aktīvos (kā definēts 11. SFPS), vai tā saistības, ieskaitot tā daļu kopīgās darbībās kopīgi radušās saistībās (kā definēts 11. SFPS), būs daļa no bilances finanšu pārskatu sniegšanas nolūkā, t.i., tiks iekļauti saskaņā ar 50. punkta a) apakšpunktu atklājamajā informācijā. Turklāt, ja ziņojošajam uzņēmumam ir operacionāla kontrole pār tā kopīgā operatora (kā definēts 11. SFPS) aktīviem, no tā izrietošās SEG emisijas tiks iekļautas 1. un 2. pakāpē saskaņā ar ESRS E1 50. punkta b) apakšpunktu.

Mērķi un operacionālā kontrole

ESRS E1-4 pieprasa caurskatāmību attiecībā uz ziņojošā uzņēmuma emisiju mērķiem. Ja uzņēmums nenosaka mērķus aktīviem, objektiem vai struktūrām, kas ir tā operacionālā kontrolē (jo tam nav kontroles pār ieguldījumu budžetu emisiju samazināšanai), atklātajā informācijā atspoguļo noteikto(-s) mērķi(-us), t.i., tikai konsolidētajai grupai. Tomēr atklātajā informācijā skaidri jānorāda mērķa(-u) tvērums.

Operacionālā kontrole – Citi vides standarti

52. ESRS E2-4 *Gaisa, ūdens un augsnes piesārņojums* ietver arī konkrēti emisijas no iekārtām, kas atrodas uzņēmuma operacionālā kontrolē. Līdzīgi arī ESRS E4 *Bioloģiskā daudzveidība un ekosistēmas* 16. punkta a) apakšpunktā ir iekļauti objekti, kas atrodas uzņēmuma operacionālā kontrolē.

Operacionālā kontrole – ESRS 2, sagatavošanas pamats

53. ESRS 2 BP 1 (5. punkts) nosaka, ka uzņēmumam jāatklāj, cik lielā mērā ilgtspējas deklarācija aptver uzņēmuma augšupējo un lejupējo posmu vērtības ķēdi. Vajadzības gadījumā uzņēmumā būtu jāapraksta, vai tika vai netika iekļauta operacionālā kontrole.

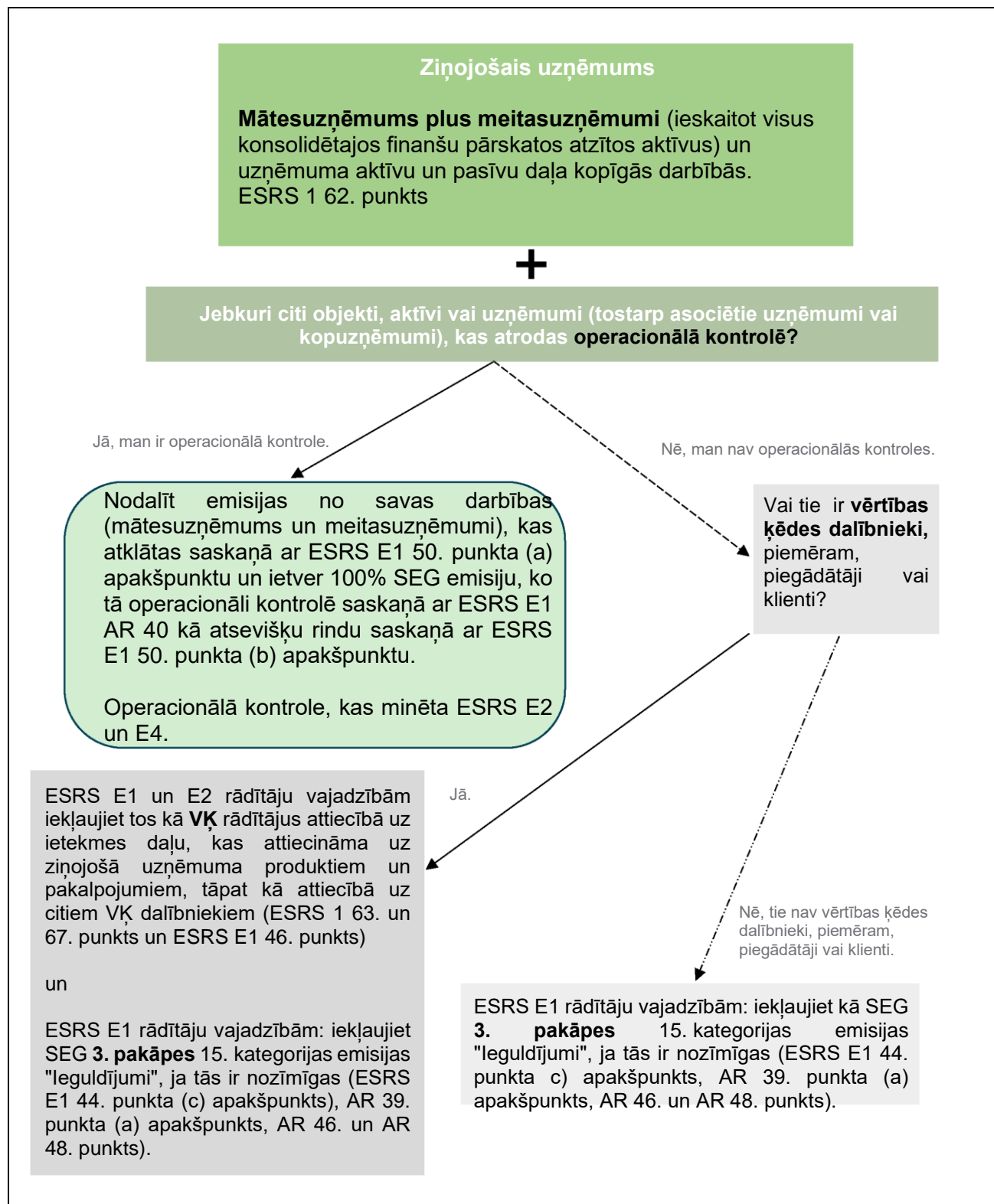
ESRS E1 un SEG protokola saderība

54. Kā aprakstīts iepriekš 34. punktā, ESRS izmanto finanšu kontroles pieeju, savukārt SEG protokols pieļauj trīs iespējamās ziņošanas pieejas. 1. un 2. pakāpes informācijas atklāšana saskaņā ar ESRS E1 50. punkta a) apakšpunktu ir saskaņota ar finanšu kontroles pieeju saskaņā ar SEG protokolu. Tomēr, lai sniegtu papildu informāciju, ESRS pieprasa atsevišķi atklāt informāciju par emisijām no posteņiem, kas atrodas operacionālā kontrolē (ESRS E1 50. punkta b) apakšpunkts).
55. Šīs darbības nolūks bija samazināt SEG protokolā paredzēto iespēju skaitu un tādējādi uzlabot salīdzināmību, vienlaikus saglabājot saderību ar SEG protokolu ESRS E1 50. punkta a) apakšpunkta līmenī. Prasība atklāt emisijas atsevišķi no posteņiem, kas nav finansiāli kontrolēti, bet kas ir ziņojošā uzņēmuma operacionālajā kontrolē, sniedz pilnīgu priekšstatu par uzņēmuma ietekmi. Šajā papildu informācijas atklāšanas prasībā arī atzīts, ka vides aizsardzības noteikumi bieži vien attiecas uz operatoru, nevis aktīvu īpašnieku.
56. ESRS E1 mērķis nav pieprasīt, lai saskaņā ar SEG protokolu tiktu pilnībā īstenota operacionālās kontroles pieeja, jo tas saglabā finanšu kontroli kā galveno izvēlēto pieeju.
57. Uzņēmums var saskaņot ESRS ziņu sniegšanu ar to, kas notiek saskaņā ar SEG protokola operacionālās kontroles pieeju, atskaitot SEG emisijas no tiem aktīviem, objektiem u.c., kas atrodas finanšu, bet ne operacionālā kontrolē, no kopējām 1. un 2. pakāpes emisijām saskaņā ar ESRS E1.

Vides ziņu sniegšanas vērtības ķēdes lēmumu pieņemšanas shēma

59. Turpmāk sniegtajā lēmumu pieņemšanas shēmā ir apkopoti daži svarīgi aspekti, kas saistīti ar SEG emisiju mērījumiem ESRS E1 un piesārņojošo vielu emisiju mērījumiem ESRS E2. Tāda pati pieeja ir piemērojama arī, sagatavojot būtisko objektu saraksta atklāšanu ESRS E4 iedaļas 16. punktā:

Operacionālā kontrole neattiecas uz sociālajiem standartiem

60. ESRS S1 *Pašu personāls* un S2 *Darbinieki vērtības ķēdē* izmantotās definīcijas ir vērstas uz līgumiskām vienošanām starp darbiniekiem un uzņēmumu. Līdzīgi ESRS S3 *Skartās kopienas* un S4 *Patērētāji un tiešie lietotāji* pamatā ir šo ieinteresēto personu attiecības ar ziņojošo uzņēmumu.
61. Operacionālā kontrole uz šiem standartiem neattiecas.

Informācijas par vērtības ķēdi iekļaušana

62. Informācija par būtiskām mātesuzņēmuma un meitasuzņēmumu IRO ir "paplašināta", lai aptvertu informāciju par VĶ. ESRS 1 63. punktā tā ir definēta kā informācija par būtiskām IRO, kas saistītas ar uzņēmumu, izmantojot tā tiešās un netiešās darījumu attiecības augšupējā un/vai lejupējā vērtības ķēdē. Tas var ietvert asociētos uzņēmumus un kopīgas struktūras, ja tie ir arī dalībnieki ziņojošā uzņēmuma vērtības ķēdē, piemēram, ja tie ir klienti vai piegādātāji, kā aprakstīts turpmāk.
63. Informācija par vērtības ķēdi ir daļa no ilgtspējas deklarācijas šādos trīs aspektos:
 - (a) būtiskuma novērtējums – lūdzu, skatiet 3. nodaļu BUJ 3. Kā būtu jāorganizē MA process, lai VĶ pienācīgi atspoguļotu būtiskas IRO?
 - (b) apraksts par to, vai (un, ja jā, tad cik lielā mērā) ziņojošā uzņēmuma politika, darbības un mērķi aptver tā VĶ – lūdzu, skatiet 2.5. nodaļu "*VĶ tvērums attiecībā uz PAT*".
 - (c) ar VĶ saistītie rādītāji – lūdzu, skatiet 2.6. nodaļu "*VĶ pārklājums attiecībā uz rādītājiem*".

Īpašas grupas situācijas: asociētie uzņēmumi un kopīgas struktūras

64. Grāmatvedības regulējumos parasti ir noteikta īpaša attieksme pret konkrētiem ieguldītāju pārstāvjiem, piemēram, asociētajiem uzņēmumiem un kopuzņēmumiem, lai norādītu uz atšķirīgām attiecībām salīdzinājumā ar gadījumiem, kad vienam ir kontrole no finanšu pārskatu sniegšanas perspektīvas, kā rezultātā rodas mātesuzņēmuma/meitasuzņēmuma attiecības. Tomēr ESRS ziņu sniegšanas sākumpunkts nav pašu kapitāla uzskaitē vai proporcionālā konsolidācijā, kā to varētu konstatēt finanšu pārskatu sniegšanas gadījumā.

65. ESRS 1 67. punktā noteikts, ka tad, ja asociētie uzņēmumi vai kopuzņēmumi ir daļa no uzņēmuma VK, piemēram, kā piegādātāji vai klienti, uzņēmumam jāiekļauj ESRS 1 63. punktā prasītā informācija, kas atbilst citām VK³ darījumu attiecībām pielāgotai pieejai. Turklāt, nosakot ietekmes rādītājus, dati saistībā ar asociētajiem uzņēmumiem vai kopuzņēmumiem neaprobežojas tikai ar pašu kapitāla daļu, tos ņem vērā, pamatojoties uz ietekmi, kas ir tieši saistīta ar uzņēmuma produktiem un/vai pakalpojumiem, izmantojot tā darījumu attiecības (ESRS 1 67. punkts).

66. Ja asociētie uzņēmumi un kopuzņēmumi nav vērtības ķēdes daļa kā piegādātāji vai klienti (saukti arī par vērtības ķēdes dalībniekiem), tos uzskata par ieguldījumiem. Ieguldījumi veido daļu no uzņēmuma darījumu attiecībām (kā noteikts). Tādējādi tie var radīt ietekmi, kas saistīta ar uzņēmumu un kas ir jāņem vērā būtiskuma novērtējumā un jāpaziņo, ja tā ir būtiska. Tomēr tematiskajos ESRS nav īpašu ziņu sniegšanas prasību, kas norādītu, kā novērtēt šo ietekmi, izņemot SEG 3. pakāpes 15. kategorijas informācijas atklāšanu, ja tā ir būtiska, saskaņā ar ESRS E1 44. punkta c) apakšpunktu, AR 39. punkta a) apakšpunktu, kā paskaidrots AR 46. un AR 48. punktā.

Citi ieguldījumi, nav turpmāku darījumu.

67. Darījumu attiecības ar ieguldītāju pārstāvjiem var radīt ietekmi, kas ir saistīta ar uzņēmumu un kas ir jāņem vērā būtiskuma novērtējumā, un jāziņo, ja tā ir būtiska. Tematiskajos standartos nav īpašu prasību par to, kā novērtēt ietekmi, kas ir saistīta ar uzņēmumu, veicot tā ieguldījumus bez kopīgas kontroles, un/vai būtiska ietekme, kas parasti ir mazāka par 20%, izņemot SEG 3. pakāpes 15. kategorijas informācijas atklāšanu, kā paskaidrots 66. punktā.

Iepirkumu darījumi ar asociēto uzņēmumu

Uzņēmums P ražo krēslus, izmantojot kokmateriālus, ko saņem no cita uzņēmuma, kas finanšu pārskatos ir klasificēts kā asociētais uzņēmums (A). P pieder 30% A kapitāla daļa. P iegādājas no A 10 tonnas kokmateriālu, lai ražotu krēslus. Izvērtējot ietekmi, kas saistīta ar no A iepirktajiem kokmateriāliem, P pret A izturēsies tāpat kā pret jebkuru citu piegādātāju. Tāpēc šajā gadījumā par pamatu novērtējumam tiks ņemta ietekme, kas saistīta ar 10 tonnām iepirkto kokmateriālu (t.i., ietekme, kas ir tieši saistīta ar uzņēmuma produktiem un pakalpojumiem, izmantojot tā darījumu attiecības), nevis ierobežota sava ietekme līdz savai kapitāla daļai A.

³ Tas neattiecas uz gadījumiem, kad tiek piemērota operacionālā kontrole.

Uzņēmumam specifiska atklājamā informācija

68. Kā paskaidrots turpmāk 69. punktā, iepriekšminētajos gadījumos papildus būtiskuma novērtēšanas procesam uzņēmumam var būt jāsniedz arī uzņēmumam specifiska informācija, t.i., vairāk nekā ESRS norādītās prasības attiecībā uz VĶ.

2.4. Kādas VĶ IRO ir atklājamās?

69. Šajā gadījumā ir piemērojamas divas ESRS 1 vispārējās prasības:
- (a) 63. punkts, kurā pieprasīta informācija par būtiskām IRO, kas saistītas ar uzņēmuma augšupējo un lejupējo VĶ; un
 - (b) 11. punkts, kurā pieprasīta uzņēmumam specifiska informācija, ja ziņojošais uzņēmums secina, ka būtisks IRO nav pietiekami ietverts ESRS, lai lietotāji varētu izprast šādu IRO. Noteikts, ka šādai uzņēmumam specifiskai informācijai jāaptver gan IRO pašu darbības, gan augšupējās un lejupējās VĶ IRO, ja tās ir būtiskas.
70. Ietekme var būt ziņojošajam uzņēmumam būtiska, ja tā rodas jebkurā VĶ daļā, tostarp jebkurā tā augšupējās VĶ vai piegādes ķēdes līmenī. Šajā saistībā, veicot IRO novērtējumu VĶ, uzņēmumam ir jāņem vērā IRO, ar kurām tas var būt saistīts savas darbības, produktu vai pakalpojumu ietvaros, izmantojot darījumu attiecības (sk. arī [IG 1 BUJ 2 Ko nozīmē, ka uzņēmums ir "saistīts" ar ietekmi?](#)).
71. IRO identificēšana augšupējās un lejupējās VĶ ir iekļauta būtiskuma novērtējumā (ESRS 1, 3. nodaļa – *Divkārsis būtiskums*), kas ir pamats informācijas par ilgtspēju atklāšanai. Sīkāku informāciju par būtiskumu lūdzam skatīt IG 1.

2.5. VĶ pārklājums politikām, darbībām un/vai mērķiem (PAT)

72. Ciktāl uzņēmumam ir PAT, kas attiecas uz VĶ dalībniekiem, attiecībā uz būtiskām IRO (tostarp tām, kas ietvertas VĶ), tam tas ir jāatklāj (ESRS 2 64. punkta (b) apakšpunkts, 67. punkta (b) apakšpunkts un 70. punkta (b) apakšpunkts). Piemēram:
- (a) tās VĶ dalībnieku radītā piesārņojuma novēršanas un kontroles politikas;
 - (b) pretkukuļošanas un pretkorupcijas politikas VĶ dalībniekiem un to apmācības;
 - (c) darbības un resursi, kas saistīti ar piesārņojumu, kā arī mērķi attiecībā uz piegādātāja radītā piesārņojuma samazināšanu (ESRS E2 Piesārņojums AR 13 un 19);
 - (d) klauzulas par cilvēka pamattiesību ievērošanu līgumos ar VĶ dalībniekiem;
 - (e) veiktas augsta riska piegādātāju revīzijas;
 - (f) jaunu piegādātāju atlases kritēriji, piemēram, efektīvu sūdzību izskatīšanas mehānismu vai biedrošanās brīvības esamība; un
 - (g) piegādātājiem izvirzīti mērķi attiecībā uz ilgtspējīgu materiālu izmantošanu, piemēram, X% otrreizēji pārstrādātu materiālu vai X% mazāk atkritumu.
73. VĶ informācijas pārklājums ir svarīgs arī saistībā ar ESRS E1-1 16. punkta (b) apakšpunktu, kurā noteikts, ka ir jāatklāj dekarbonizācijas sviras, ko uzņēmums identificējis, nosakot savus

mērķus un definējot savas darbības, tostarp sviras VĶ. Paredzams, ka šāda veida informācija galvenokārt būs vajadzīga, lai noteiktu un pārvaldītu mērķus un īstenotu pasākumus. Paredzams, ka sniegtajās ziņās tiks izmantoti šādiem nolūkiem esošie dati.

74. Atgādinām, ka uzņēmums var izpildīt prasību, atklājot, ka tas nav pieņēmis politiku un/vai pielāgojis darbības saistībā ar attiecīgo ilgtspējas jautājumu, norādīt tā iemeslus. Tas var arī ziņot par termiņu, kurā tas plāno tos pieņemt (ESRS 2, 62. punkts). Tas pats attiecas uz mērķiem (ESRS 2, 72. punkts).
75. Turklāt uzņēmumā vienmēr būtu jāapsver nepieciešamība sniegt uzņēmumam specifisku informāciju. Lūdzam skatīt 69. punkta (b) apakšpunktu.
76. ESRS 4 *Bioloģiskā daudzveidība un ekosistēmas* ir noteiktas īpašas prasības attiecībā uz informāciju par vērtības ķēdi: ESRS 4-1 Pārkaršanas plāns un biodaudzveidības un ekosistēmu iekļaušana stratēģijā un darījumdarbības modelī, tematiskā specifikācija ESRS 2 IRO-1 *Būtiskas ar biodaudzveidību un ekosistēmām saistītas ietekmes, risku un iespēju apzināšanas un novērtēšanas procesu apraksts*, kā arī ESRS E4-4 *Ar biodaudzveidību un ekosistēmām saistīti mērķrādītāji* (32. punkta (c) apakšpunkts). Tas ne vienmēr rada nepieciešamību vākt VĶ datus no VĶ dalībniekiem tikai ziņu sniegšanas nolūkā. Sagaidāms, ka uzņēmums izmantos informāciju, kas tiek vākta uzņēmējdarbības vajadzībām, piemēram, E4-1 13. punkts, E4 ESRS 2 IRO 1 17. punkta (a) apakšpunkts un E4- 4 32. punkta (c) apakšpunkts.

2.6. VĶ pārklājums attiecībā uz informācijas atklāšanas prasībām (DR) saistībā ar rādītājiem

77. Visas ESRS DR, kas saistītas ar rādītājiem, attiecas tikai uz pašu darbībām, izņemot:
 - (a) Informācijas atklāšanas prasība ESRS E1-6 1., 2., 3. pakāpes bruto SEG emisijas un kopējās SEG emisijas;
 - (b) Informācijas atklāšanas prasība ESRS E1-7 Ar oglekļa kredītiem finansētie SEG piesaistes un SEG mazināšanas projekti; un
 - (c) uzņēmumam specifiska atklājamā informācija, ja uzņēmums nosaka, vai un, ja jā, tad kāda informācija par VĶ ir nepieciešama (sk. zemāk 79. punktu).
78. Kā zemāk aprakstīts VĶ pārklājuma kartes 4. nodaļā, saskaņā ar ESRS var būt nepieciešama kvalitatīva atklājamā informācija. Daži piemēri ir uzskaitīti zemāk:
 - (a) Informācijas atklāšanas prasība ESRS E5-4 *Ienākošie resursi* pieprasa ienākošo resursu aprakstu, ja tas ir būtisks, kas var ietvert IRO aprakstu vērtības ķēdē (ESRS E5 30. punkts). Tomēr, atklājot uzņēmuma produktu un pakalpojumu ražošanā izmantoto materiālu daudzumu, tas attiecas tikai uz pašu darbībām (ESRS E5 31. punkts). Uzņēmums nosaka, vai ir nepieciešama papildu informācija par VĶ attiecībā uz konkrētu uzņēmumu.
 - (b) ESRS E5-4 30. punktā tiek noteikta prasība pēc kvalitatīva apraksta par uzņēmuma ienākošajiem resursiem augšupējā vērtības ķēdē. ESRS E2-5 un ESRS E5-5 attiecas uz uzņēmumā iepirktajiem un izmantotajiem materiāliem. Lai gan tajos nav tiešas atsauces uz informāciju par vērtības ķēdi, uz ietekmi, kas rodas iepriekšējā posma vērtības ķēdē, netieši attiecas iepirkta materiāla apraksts.

- (c) Atsaucoties uz sociālajiem standartiem, ESRS S2 *Vērtības ķēdes darbinieki* un S4 *Patērētāji un tiešie lietotāji* pēc definīcijas aptver VĶ. ESRS S3 *Skartās kopienas* attiecas uz ietekmi uz kopienām, ko tieši ietekmē uzņēmums, kā arī VĶ dalībnieki. Šajos standartos nav norādīti nekādi rādītāji, bet ESRS pieprasa, lai uzņēmums ņemtu vērā uzņēmumam specifiskus rādītājus, kā paskaidrots turpmāk.

Skartās kopienas cieš no uzņēmuma vai tā VĶ darbības sekām. Tomēr tiem nav obligāti jābūt VĶ dalībniekiem. Piemēram, skartā kopiena ir VĶ dalībnieks, ja tā nodrošina zemi, uz kuras notiek ieguve.

79. Papildus īpašajiem noteikumiem par rādītājiem, kas ietverti ESRS, kas neattiecas uz konkrētu nozari, uzņēmums nodrošina papildu informāciju par VĶ rādītājiem vai integrē VĶ datus savos rādītājos, ja saskaņā ar to būtiskuma novērtējuma rezultātiem tas ir nepieciešams no uzņēmuma specifiskās perspektīvas (ESRS 1 11. punkts un AR 1 līdz AR 5 kopā ar ESRS 1 65. punktu). Īpaši ESRS pieprasa, lai uzņēmums iekļauj atbilstošus, subjektam specifiskus rādītājus, kas nepieciešami, lai izprastu ietekmi vai izsekotu uzņēmumu darbību efektivitāti. Iespējamie piemēri ir šādi:
- (a) sniegtajos rādītājos jāiekļauj dati par piegādātāju ietekmi, ja uzņēmums savā augšupējā VĶ vai piegādes ķēdē ir atkarīgs no darbībām, kurām ir liela ietekme uz vidi;
 - (b) strādnieku īpatsvars vērtības ķēdēs augsta riska apgabalos, uz kuriem attiecas sociālās nodrošināšanas programmas; un
 - (c) ar veselību un drošību saistītu starpgadījumu procentuālās daļas samazinājums salīdzinājumā ar iepriekšējā perioda starpgadījumiem vai salīdzinājumā ar bāzes periodu, ja ir iespējams nodrošināt informācijas kvalitāti.
80. Ir svarīgi atzīmēt, ka tas attiecas tikai uz tām VĶ dalībnieku darbībām, kas saistītas ar būtiskajām IRO, nevis uz visiem VĶ dalībniekiem. Turklāt šī atklājamā informācija nav standartizēta, un atbilstošā rādītāja izvēle ir ziņojošā uzņēmuma kompetencē, ņemot vērā lietotāju vajadzības un informācijas kvalitatīvās īpašības.
81. Nozaru ESRS attiecīgos gadījumos ietvers VĶ datu iekļaušanu uzņēmuma ietekmes rādītājos, ja tas būs nepieciešams. Pārejas periodā, kamēr nav pieejami ESRS nozares standarti, uzņēmums, sniedzot uzņēmumam specifisku atklājamo informāciju, apsver šo aspektu un iedvesmojas no pieejamās labākās ziņu sniegšanas prakses (sk. ESRS 1 131. punkta (b) apakšpunktu).

2.7. Kā darbojas pārejas prasības?

82. ESRS 1 vispārīgie pārejas noteikumi, sākot no 130. punkta, pieļauj pagaidu ierobežojumu attiecībā uz informāciju par VĶ, kas saskaņā ar ESRS jāpaziņo pirmajos trīs ziņu sniegšanas gados. Konkrēti, sagatavotājiem, veicot būtiskuma novērtējumu, ir jāņem vērā VĶ, bet datu vākšanas aspekti gan kvalitatīvai, gan kvantitatīvai informācijai pirmajos trīs ziņu sniegšanas gados ir ierobežoti.
83. Pārejas noteikumu mērķis ir nodrošināt ziņojošajiem uzņēmumiem vairāk laika, lai sagatavotos jaunajam ziņu sniegšanas režīmam gadījumā, ja nav pieejama visa nepieciešamā informācija par VĶ. Pārejas prasības nav obligātas, t.i., uzņēmums var izlemt, vai tas vēlas tās izmantot vai nē, un šīs prasības tiek piemērotas neatkarīgi no tā, vai VĶ dalībnieks ir MVU.

84. Šajā laikā uzņēmums var apsvērt šādus pasākumus:
- (a) līgumu atjaunināšana ar VK dalībniekiem, lai atspoguļotu jaunās īstentās politikas statusu vai mērķa izsekošanu, piemēram, paredzot periodiskas informācijas sniegšanu;
 - (b) leinteresēto personu iesaistīšana un citi būtiskuma novērtējuma uzlabojumi;
 - (c) tehnoloģiskās infrastruktūras sagatavošana, kā arī ziņu sniegšanai nepieciešamā cita veida infrastruktūra; un
 - (d) zināšanu uzlabošana par VK struktūru, konkrētiem iesaistītajiem dalībniekiem un saistīto ietekmi un atkarību.
85. Pārejas prasības (ESRS 1 132. punkts) paredz, ka, ja pirmo trīs gadu laikā, kad ziņojošais uzņēmums veic ilgtspējas ziņu sniegšanu saskaņā ar ESRS, nav pieejama visa nepieciešamā VK informācija, uzņēmums paskaidro:
- (a) centienus, ko tas veicis, lai iegūtu nepieciešamo informāciju;
 - (b) iemeslu(-us), kāpēc tas nevarēja iegūt vajadzīgo informāciju; un
 - (c) savus plānus, lai nākotnē iegūtu nepieciešamo informāciju.
86. Turklāt pārejas periodā ziņojošie uzņēmumi var aprobežoties ar iekšējiem datiem (piemēram, uzņēmuma rīcībā esošajiem datiem un publiski pieejamu informāciju), lai atklātu informāciju par politiku, darbībām un mērķiem attiecībā uz VK (ESRS 1 133. punkta a) apakšpunkts).
87. Turklāt attiecībā uz rādītājiem pārejas periodā uzņēmumam nav jāiekļauj informācija par augšupējo un lejupējo VK, izņemot datu punktus, kas izriet no citiem ES tiesību aktiem, kā uzskaitīts ESRS 2 B papildinājumā (sk. ESRS 1 133. punkta (b) apakšpunktā).
88. Sākot ar ceturto ziņu sniegšanas gadu saskaņā ar ESRS, uzņēmums ievēro ESRS 1 63. punktu (ESRS 1 135. punktu), kā paskaidrots šajā dokumentā.
89. Papildus iepriekš aprakstītajiem pārejas noteikumiem ESRS 1 C papildinājumā norādīts, ka attiecībā uz ESRS E1-6 1., 2., 3. pakāpes bruto SEG emisijām un kopējām SEG emisijām uzņēmumi vai grupas, kuru vidējais darbinieku skaits bilances datumā ir mazāks par 750, var neiekļaut datu rādītājus par 3. pakāpes emisijām un kopējo SEG emisiju daudzumu pirmajā gadā, kad tiek sagatavota to ilgtspējas deklarācija. Līdzīgi arī informācijas atklāšanas prasības attiecībā uz ESRS S2 *Vērtības ķēdes darbinieki*, ESRS S3 *Skartās kopienas* un ESRS S4 *Patērētāji un tiešie lietotāji* pirmos divus gadus var nepiemērot uzņēmumiem, kuros finanšu gadā ir 750 vai mazāk darbinieku.

Pārejas noteikums attiecībā uz uzņēmumam specifisku atklājamo informāciju

90. Uzņēmumam specifiskas atklājamās informācijas sniegšana saskaņā ar ESRS 1 11. punktu pirmajās trijās gada ilgtspējas deklarācijās nav obligāta. Tā ir obligāta. Pirmajās trijās gada ilgtspējas deklarācijās, kad ziņojošais uzņēmums definē uzņēmumam specifisku atklājamo informāciju, tas prioritāri var:
- (a) iekļaut iepriekš sniegto informāciju (ja tā atbilst ESRS 1 2. nodaļas informācijas kvalitatīvajām pazīmēm); un

(b) pievienot atklājamo informāciju, lai savās nozarēs aptvertu šos būtiskos ilgtspējas jautājumus, izmantojot pieejamo labāko praksi un/vai pieejamās sistēmas (piemēram, SFPS vai GRI nozarēm specifiskas prasības).

91. Pārejas noteikums, kas attiecas uz vērtības ķēdi (ESRS 1 132. līdz 135. punkts), attiecas arī uz informāciju par VĶ, uz ko attiecas uzņēmumam specifiskā atklājamā informācija. Attiecībā uz uzņēmumam specifisku atklājamo informāciju, kas neietver VĶ, nav noteikta trīs gadu pāreja. Ņemot vērā to, ka uzņēmumam specifiskas informācijas atklāšana var izraisīt VĶ informācijas iekļaušanu, pārejas noteikums, kas attiecas uz uzņēmumam specifisku atklājamo informāciju (ESRS 1 131. punkts), šajā gadījumā arī ir būtisks.

2.8. Kas ir KMVU maksimālais apjoms un vai tas ietekmē atklājamo informāciju?

92. CSRD 29.b panta 4. punkts ierobežo informāciju par VĶ, ko ESRS pieprasa uzņēmumiem CSRD tvērumā, lai no maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU) iegūtu informāciju ziņu sniegšanai saskaņā ar ESRS. ESRS nedrīkst pieprasīt atklāt informāciju, kuras dēļ ziņojošajiem uzņēmumiem būs jāpieprasa informācija no to VĶ MVU (kotētajiem vai nekotētajiem), ja šādas informācijas apjoms pārsniedz ESRS par kotētajiem MVU (KMVU) pieprasītās informācijas apjomu.

93. Šo ierobežojumu bieži dēvē par "KMVU ierobežojumu", un tā mērķis ir ierobežot slogu MVU un ieviest ESRS proporcionalitāti.

94. KMVU ESRS joprojām tiek izstrādāti, un paredzams, ka EFRAG tos pabeigs 2024. gada decembrī.

3. Bieži uzdotie jautājumi (BUJ)

95. Šajā nodaļā sniegti papildu praktiskas vadlīnijas par iepriekšējā nodaļā aprakstītajiem VĶ principiem.

BUJ 1: Kur sākas un kur beidzas VĶ?

96. ESRS pieprasa, lai uzņēmums identificētu un novērtētu būtiskus IRO visā savā VĶ no divkārša būtiskuma perspektīvas. Šajā saistībā:

(a) par būtisku ietekmi uzskata tādu ietekmi, kas ir saistīta ar uzņēmumu, kas ietver gadījumus, kad to izraisa vai veicina, vai arī tā ir tieši saistīta ar uzņēmuma darbību, produktiem vai pakalpojumiem darījumu attiecību ietvaros. Attiecīgās ietekmes nav norobežotas ar tuvumu vai līgumattiecībām, bet gan ar to, ka tās rodas saistībā ar procesiem jebkurā VĶ posmā, kas veicina uzņēmuma darbību, produktus vai pakalpojumus, vai kas rodas šo produktu vai pakalpojumu lietošanas vai tiešas lietošanas rezultātā. Turpretī to vērtības ķēdes dalībnieku ietekme, kuri nav saistīti ar uzņēmuma darbību, produktiem un pakalpojumiem, neietilpst ietekmes būtiskuma tvērumā (sk. arī [IG 1 BUJ 2 Ko nozīmē, ka uzņēmums ir "saistīts" ar ietekmi?](#)); un

(b) attiecīgie riski un iespējas ir tie, kas attiecas uz darījumu attiecībām, īpaši ar VĶ dalībniekiem, kas ir ārpus konsolidācijas tvēruma, ko izmanto finanšu pārskatu sagatavošanai, lai noteiktu finanšu būtiskumu (ESGS 1 49. punkts).

97. Lai novērtētu iespējamo un faktisko ietekmi, ir svarīgi, lai uzņēmums īpaši noteiktu:

(a) piegādātāju atrašanās vietu un raksturojumu, tostarp ārpus to augšupējās VĶ vai

piegādes ķēdes pirmā līmeņa;

- (c) savu pakalpojumu un preču lietotājus;
 - (d) rīcību ar precēm kā ar atkritumiem pēc to ekspluatācijas laika beigām; un
 - (e) ko var ietekmēt to pakalpojumi un preces.
98. Skatīt zemāk **BUJ 7 Kā novērtēt un kvantificēt no darījumu attiecībām izrietošās VĶ ietekmi?**, kur sniegti ieteikumi par to, kā organizēt procesus, lai noteiktu un novērtētu būtisko ietekmi visā VĶ.
99. Lai novērtētu riskus un iespējas, uzņēmums ņem vērā savu atkarību no dabas, cilvēku un sociālajiem resursiem. Uzņēmums identificē šādu resursu pieejamības, cenas un kvalitātes iespējamās izmaiņas, kas ir risku un iespēju avoti, tostarp tādu risku un iespēju avoti, kas izriet no tā augšupējās un lejupējās VĶ. Šo koncepciju ilustrē trīs turpmāk minētie piemēri.
- (a) Uzņēmumam ir 1. līmeņa piegādātājs, kas tam piegādā galaproduktu galvenās sastāvdaļas reģionā, kurā ir ūdens trūkums. Lai nodrošinātu komponentus, piegādātājam ir vajadzīgi minerāli no kalnrūpniecības uzņēmuma, kas ir ļoti atkarīgs no ūdens piegādes. Tādējādi šis piegādātājs būtu pakļauts riskam, ja viena no raktuvēm vairs nevarētu iegūt pietiekamu ūdens daudzumu no saviem esošajiem avotiem. Līdz ar to saistībā ar ūdens trūkumu reģionā piegādātājs nākotnē var saskarties ar fiziskiem riskiem, kas var izraisīt darbības traucējumus un palielināt izmaksas. Šāda situācija varētu radīt pārtraukumus tērauda piegādē un ražošanas traucējumus;
 - (b) Ja iepirkuma cena nesedz iegādātā produkta izmaksas, tas var palielināt spiedienu uz piegādātāju darba apstākļiem. Ja ziņojošā uzņēmuma iepirkumu nodaļa neizprot izpildes termiņus vai, veicot šādus pasūtījumus, ignorē izpildes termiņus, tas var negatīvi ietekmēt līgumpartneru darbaspēku virsstundu, nelaimes gadījumu vai piespiedu darba izmantošanas ziņā;
 - (c) Pārtikas nozarē strādājošam uzņēmumam ir nepieciešama pastāvīga dabisko izejvielu (piemēram, miltu) piegāde. Viens no tās galvenajiem piegādātājiem darbojas reģionā ar augstu bioloģiskās daudzveidības samazināšanās risku, un pēc vietējo iestāžu pieprasījuma atjaunot bojātos biotopus tam ir mainīgāka galveno dabas izejvielu ražošana un augstākas ražošanas izmaksas. Šāda situācija varētu izraisīt galveno dabas izejvielu piegādes traucējumus, kas varētu ietekmēt pārtikas nozarē strādājošā uzņēmuma ražošanas procesu. Aktīvi faktiskie tirgi ar piegādi uzņēmuma tuvumā var mazināt pārtraukšanas risku, taču tas var ietekmēt cenu noteikšanu.

BUJ 2: Vai finanšu aktīvi (aizdevumi, pašu kapitāls un parāda ieguldījumi) tiek uzskatīti par darījumu attiecībām, kas rada VĶ informāciju?

100. Jā – darījumu attiecības un VĶ, kā definēts 2023. gada jūlija Deleģētā akta 2. pielikumā, neizslēdz nevienu darbības veidu vai darījumu attiecības.
101. ESRS 1 AR 12. punkta (b) apakšpunktā paskaidrots, ka gadījumā, ja ziņojošais uzņēmums izsniedz finanšu aizdevumus citam uzņēmumam, kas galu galā izraisa ūdens un zemes piesārņojumu šā uzņēmuma darbības apkārtnē, šī negatīvā ietekme ir saistīta ar ziņojošo uzņēmumu, pamatojoties uz aizdevuma līguma radītajām attiecībām.
102. Saskaņā ar 66. punktu attiecībā uz ieguldījumiem pašlaik pastāv tikai īpašs informācijas atklāšanas noteikums SEG emisiju 15. kategorijā, ja tas ir būtisks saskaņā ar ESRS E1.

103. EFRAG plāno strādāt pie turpmāku standartu vai norāžu projektu izstrādes finanšu iestādēm, un šādā gadījumā tiks apspriesti konkrēti risinājumi, lai saņemtu komentārus.

BUJ 3: Kā būtu jāorganizē būtiskuma novērtējuma (MA) process, lai VĶ pienācīgi atspoguļotu būtiskas IRO?

1. Pamatprincipi

104. Būtiskuma process ir process, kurā uzņēmums nosaka būtisko informāciju par ilgtspējas ietekmi, riskiem un iespējām, un tas ietver informāciju, kas attiecas uz VĶ, bet ne informāciju par katru VĶ dalībnieku. Tāpēc, lai būtiskuma novērtējumā identificētu ietekmi, riskus un iespējas, uzņēmumam jākoncentrējas uz tām savu vērtības ķēžu daļām, kurās, visticamākais, varētu rasties būtiska ietekme. Kopumā izejas punkts ir ietekmes novērtējums, lai gan var būt arī būtiski riski un iespējas, kas nav saistīti ar uzņēmuma ietekmi. Kā norādīts [IG 1 3. nodaļā Kā tiek veikts būtiskuma novērtējums?](#), sabiedrībai jāizstrādā šim nolūkam piemērots process, kā noteikts ESRS 1 3. nodaļā, un tas jāatklāj saskaņā ar ESRS 2 IRO-1 noteiktajām prasībām. Uzņēmums izstrādā šim nolūkam piemērotu procesu, pamatojoties uz saviem konkrētajiem faktiem un apstākļiem, ņemot vērā novērtējuma dziļumu. Šis princips attiecas arī uz vērtības ķēdi.
105. ESRS precizē, ka būtiskuma novērtēšanas procesā tiek ņemts vērā pienācīgas rūpības process (attiecīgā gadījumā).

2. Būtiskuma novērtēšanas posmi

106. Vadlīnijas par būtiskuma novērtēšanas procesa organizēšanu ir atrodamas dokumentā [IG 1 3. nodaļa Kā tiek veikts būtiskuma novērtējums?](#) Kā tajā paskaidrots (izcēlums pievienots): “ESRS nenosaka, kā uzņēmumam jāveic būtiskuma novērtējums vai kā jāizstrādā process. Nevienš process nebūtu piemērots visiem saimnieciskās darbības veidiem, atrašanās vietai(-ām), darījumu attiecībām vai vērtības ķēdēm (augšupējām/vai lejupējām) visos uzņēmumos, kas piemēro ESRS. Uzņēmums, pamatojoties uz tās konkrētajiem faktiem un apstākļiem, izstrādā procesu, kas ir piemērots mērķim, ņemot vērā ESRS 1 3. nodaļas prasības un to, kas ir jāatklāj attiecībā uz būtiskuma novērtējumu un tā rezultātiem (sk. ESRS 2 IRO-1, IRO-2 un SBM-3). Tāpēc ESRS ir sniegti vairāki aspekti, kurus uzņēmums ņem vērā, izstrādājot būtiskuma novērtēšanas procesu.”
107. Ar šādu brīdinājumu [IG 1](#) sniedz vadlīnijas vispārējai MA procesa organizācijai. Turpmāk iekļautās vadlīnijas atspoguļo to, kā iespējamajā procesā var ņemt vērā VĶ aspektus.

Solis A. Konteksta izpratne

108. Kā paskaidrots [IG 1](#), pirmais MA procesa solis ir konteksta, kurā uzņēmums darbojas, izpratne. Tāpēc uzņēmumam ir jāsaprot tā VĶ, ņemot vērā iesaistītos uzņēmējus, to lielumu, darbības nozares vai veidu, ģeogrāfiskās atrašanās vietas un procesus. Tas ir sākumpunkts, lai noteiktu, kur varētu rasties IRO.

109. Konteksts ietver arī izpratni par uzņēmuma stratēģiju un darbījumsdarbības modeli un to, kā tie ir saistīti ar iespējamām būtiskām IRO.
110. Uzņēmuma stratēģija ietekmēs tā uzņēmējdarbības modeli, kas koncentrēsies uz paša uzņēmuma darbību, bet ietvers arī ar tā augšupējo un lejupējo vērtības ķēdi saistītos aspektus. Tas viss tiks ņemts vērā, veicot būtiskuma novērtējumu.
111. Uzņēmums var apsvērt iespēju izsekot vai kartēt savas VĶ darbības un dalībniekus, lai noteiktu, vai un kuras tā vērtības ķēdes daļas atrodas paaugstināta riska zonās. Dažos gadījumos, ja uzņēmumam nav ticamas informācijas par tā VĶ ģeogrāfisko atrašanās vietu (piemēram, ārpus pirmā līmeņa), tas var kartēt IRO, kas saistītas ar tā izmantoto vai ražoto materiālu, produktu un pakalpojumu globālajām vērtības ķēdēm, ciktāl tās attiecas uz tā VĶ. Piemēram, krēslu ražotājs savā darbībā var izmantot tādus produktus kā tērauds, kokmateriāli, putuplasts un audums. Tas rada jautājumus par to sastāvdaļu izcelsmi (piemēram, putuplasta ražošanai izmantotā nafta un kokvilna audumam) un transportu, kas izmantots, lai tās nogādātu uzņēmumā. Vai komponentu izcelsmes valstīs ir kādas vides (mežu izciršana, bioloģiskā daudzveidība, ūdens izmantošana) vai sociālās problēmas (darba apstākļi, ietekme uz kopienām)? Kādi ilgtspējas jautājumi attiecas uz patērētājiem? Šeit var būt svarīgi pārdošanas kanāli, kā arī iespēja mēbeles pēc to ekspluatācijas laika beigām atkārtoti izmantot, pārstrādāt vai atkārtoti citā jomā.
112. Kā paskaidrots IG 1 vispārīgajos norādījumos, ietekmes novērtēšanu un apstiprināšanu var atbalstīt iesaistītās ieinteresētās personas. Uzņēmumam arī jānosaka (iespējamās) ietekmētās ieinteresētās personas un jāapsver iespēja ar tām sadarboties. Skatīt arī IG 1 BUJ 17 *Kāda ir kluso ieinteresēto personu loma un kā tās būtu jāņem vērā?*

B un C posms: Faktisko un potenciālo IRO identificēšana, kā arī būtisku IRO novērtēšana un noteikšana

113. Ietekmes identificēšana un novērtēšana var būt sarežģīta tajās VĶ daļās, kur uzņēmums nevar izsekot materiāliem un produktiem. ESRS 2 5. standarta c) apakšpunktā ir prasīts sniegt aprakstu, cik lielā mērā atklājamā informācija attiecas uz uzņēmuma augšupējo un lejupējo VĶ.
114. Ja saskaņā ar ESRS 1.65. punktu ir nepieciešams iekļaut informāciju par VĶ, uzņēmumam jācenšas savākt ticamus datus no tā VĶ dalībniekiem. Ja tas nav iespējams pēc tam, kad ir pieliktas pienācīgas pūles, tas vajadzības gadījumā var izmantot sekundāros datu avotus. Sekundārie dati ietver tādu informāciju kā publiski pieejami pārskati un pētījumi, nozaru aizstājējvērtības, vietējo, reģionālo un valsts iestāžu dati, laikrakstu raksti, datubāzes u.c. dati, ko izmanto IRO aplēsēm, ja tie sniedz atbilstošu un ticami reprezentatīvu informāciju.

Novērtējums par uzņēmuma iesaistīšanos VC

115. Uzņēmumam ir jāsniedz ar to saistītās būtiskās ietekmes, risku un iespēju apraksts, kā arī tās būtiskās ietekmes, risku un iespēju apraksts, kas ir tieši saistīti ar tā darbību un pakalpojumiem augšupējā vai lejupējā vērtības ķēdē (ESRS 2 SBM-3 48. punkta (a) apakšpunkts).
116. Kā paskaidrots IG 1, BUJ 2 *Ko nozīmē, ka uzņēmums ir "saistīts" ar ietekmi?*, uzņēmums var būt iesaistīts, piemēram, darba standartu pārkāpšanā, izmantojot savu iepirkumu un maksājumu politiku un praksi vai pat saņemot resursus no piegādātājiem, kuru darbības ir konstatēti darba tiesību pārkāpumi.

117. Ietekmes veicināšana VĶ var attiekties uz tiešajām darbībām. Tomēr uzņēmums var veicināt ietekmi, kas rodas attālākās VĶ daļās. Tas tā var būt, piemēram, ja uzņēmums vai tā tiešie piegādātāji izmanto preces vai sastāvdaļas, kuru ražošana ir saistīta ar nopietnu sistēmisku ietekmi, piemēram, palmu eļļu vai koltanu. Tāpat uzņēmums var veicināt ietekmi, ko rada tā produkts, piemēram, naftas un gāzes, kas iegūta no fosilā kurināmā, plastmasas, kas veicina mikroplastmasas piesārņojumu, cigarešu vai pesticīdu izmantošana.
118. Uzņēmums var izraisīt, veicināt vai būt tieši saistīts ar ietekmi vērtības ķēdē. Iesaistes veida nošķiršana ir svarīga, jo tā var novest pie atšķirīga negatīvās ietekmes novērtējuma vai kategorizācijas.

Vides aktuālie standarti par būtiskuma novērtējumu

119. Vides standartos būtiskuma novērtējuma kontekstā tiek izmantots dzīves cikla vai dzīves cikla novērtējuma jēdziens, kas ietver arī vērtības ķēdi. Konkrēti:
- (a) ESRS E2 AR 18: "Lai novērtētu būtiskumu, uzņēmums var ņemt vērā Komisijas leteikumu (ES) 2021/2279 par vidiskās pēdas metožu izmantošanu produktu un organizāciju aprites cikla vidiskā snieguma mērīšanai un uzrādīšanai";
 - (b) ESRS E3 AR 14: "Lai novērtētu būtisko ietekmi, atkarības, riskus un iespējas, uzņēmums var paļauties uz primāro, sekundāro vai modelēto datu vākšanu vai citas attiecīgas pieejas, tostarp Komisijas leteikumu 2021/2279 par vidiskās pēdas metožu izmantošanu produktu un organizāciju aprites cikla vidiskā snieguma mērīšanai un uzrādīšanai (I pielikums – Produkta vidiskā pēda; III pielikums – Organizācijas vidiskā pēda)";
 - (c) ESRS E5: jēdziens "aprites cikls" ir tik svarīgs, ka tas ir daļa no mērķa 3. punktā un AR 6. punktā, kuros izskaidrota tā izmantošana, novērtējot IRO pašu darbības un VĶ.

BUJ 4: Kā būtu jāatklāj informācija par VĶ saistībā ar būtiskuma novērtējumu?

120. Informācijas atklāšana par VĶ jāveic divos posmos: kā i) būtiskuma novērtējuma procesa sastāvdaļa un ii) būtiskuma novērtējuma iznākuma sastāvdaļa.

BP-1 – Ilgtspējas deklarācijas sagatavošanas vispārīgais pamats

121. ESRS 2. panta 5. punkta c) apakšpunktā ir prasība atklāt, cik lielā mērā ilgtspējas deklarācija attiecas uz uzņēmuma augšupējām un lejupējām VĶ. Tāpēc papildus rādītājiem tas attiecas uz visiem turpmāk uzskaitītajiem posmiem, ciktāl tie ir būtiski IRO, kas rodas augšupējās un lejupējās VĶ.

SBM-1 – Tirgus pozīcija, stratēģija, darbīmdarbības modelis(-i) un VĶ – "VĶ kartēšana"

122. Lai sniegtu izpratni par to, kur uzņēmuma VĶ var rasties būtiski IRO, ESRS 2 42. punkta (c) apakšpunktā SBM-1 VĶ aprakstā tiek prasīts sniegt šādu informāciju:

- (a) tās augšupējās un lejupējās VĶ galvenās iezīmes;
 - (b) uzņēmuma pozīcija tā VĶ; un
 - (c) galveno uzņēmējdarbības dalībnieku apraksts un to saistība ar uzņēmumu, tostarp:
 - (i) galvenie piegādātāji,
 - (ii) galvenie izplatīšanas kanāli un
 - (iii) galvenie klienti un/vai tiešie lietotāji.
123. Lai noteiktu galvenos dalībniekus, ir nepieciešams vērtējums, kas atspoguļo uzņēmuma VĶ īpašos apstākļus, un tajā jāņem vērā gan ietekmes, gan finansiālā būtiskuma kritēriji.
124. Paredzams, ka, kartējot VĶ būtisko ietekmi, tiks izmantots ilgtspējības uzticamības pārbaudes process, kad vien tas būs ieviests. Tomēr pienācīgas rūpības process var būt plašāks par šādu kartēšanu pašu par sevi, kā paskaidrots turpmāk, aplūkojot ietekmi visā VĶ un identificējot potenciālos "karstos punktus", savstarpēji salīdzinot valstis, kurās tiek ražoti materiāli, ar sociālā un vides riska datubāzēm (t.i., ietekmes veids pa valstīm un dalībniekiem VĶ). Pēc tam šos karstos punktus var izpētīt sīkāk.

IRO-1 – VĶ apsvērumi MA

125. Pēc tam uzņēmums apraksta savu būtiskuma novērtēšanas procesu, tostarp attiecībā uz VĶ, un apmēru, kādā tas var būt informēts ar pienācīgas rūpības procesu.
126. ESRS 2 IRO-1 53. punkta b) apakšpunkta ii) daļā ir prasīts sniegt pārskatu par procesu, lai identificētu, novērtētu un prioritizētu ietekmes, kurās uzņēmums ir iesaistīts, veicot savu darbību vai darījumu attiecību dēļ. Līdzīgi 53. punktā prasīts atklāt pārskatu par procesu, kas tiek izmantots, lai identificētu, novērtētu, noteiktu prioritātes un uzraudzītu riskus un iespējas, kam ir vai var būt finansiāla ietekme, kas var rasties uzņēmuma darījumu attiecību dēļ VĶ. Faktiski, novērtējot risku un iespēju būtiskumu, ir jāņem vērā arī darījumu attiecības augšupējā un lejupējā VĶ, nevis tikai ietekmes novērtējuma kontekstā (ESRS 1 66. punkts).
127. Šīm prasībām atbilstoša atklājamā informācija varētu būt strukturēta šādi:
- (a) VĶ attiecību veidi, kas tika ņemti vērā, veicot būtiskuma novērtējumu;
 - (b) uzņēmuma izmantotās metodes; un
 - (c) izvērtētās ilgtspējības tēmas.
128. Attiecībā uz ietekmi, pamatojoties uz sākotnējo kartēšanu, uzņēmums var koncentrēties uz teritorijām, kurās varētu rasties faktiskā vai potenciāla ietekme, kas savukārt atspoguļo teritorijas, kurās negatīvā ietekme ir vai varētu būt nopietna. Uzņēmums pamatoti koncentrēties uz:
- (a) dažādiem darījumu attiecību veidiem un VĶ segmentiem saistībā ar dažādiem ilgtspējas jautājumiem; un
 - (b) jomām, kurās pastāv paaugstināts nelabvēlīgas ietekmes risks, iesaistītas ieinteresētās personas un noteiktas prioritātes, pamatojoties uz nopietnības un iespējamības kritērijiem.

129. Attiecībā uz riskiem un iespējām jānorāda, kā procesā tika ņemti vērā visi citi VĶ riska faktori, kas ir IRO avoti, tostarp atkarība no dabas un sociālajiem resursiem.

IRO-1 – MA metodes un pieņēmumi

130. ESRS 2 IRO-1 pieprasa informāciju par metodēm un pieņēmumiem, kas izmantoti būtiskuma novērtējumā (ESRS 2 53. punkta (a) apakšpunkts), ieskaitot robežvērtības, lai novērtētu būtiskumu (53. punkta (b) apakšpunkta iv) daļa). Tajā būtu jāņem vērā visas ar VĶ saistītās īpatnības. Saskaņā ar ESRS 2 BP-1 uzņēmumam jāapraksta, cik lielā mērā ir ierobežots būtiskuma novērtēšanas process attiecībā uz VĶ.

SBM-3 – MA rezultātu atklāšana

131. Būtiskuma novērtējuma rezultātā uzņēmums atklāj būtiskos IRO, kas radušies tā VĶ. ESRS 2 SBM-3 48. punkta (a) apakšpunktā ir prasība atklāt, "kur tā uzņēmējdarbības modelī, tās pašas darbībā un tās augšupējā un lejupējā vērtības ķēdē ir koncentrēta šī būtiskā ietekme, riski un iespējas".
132. Sagatavojot šo informāciju, var izmantot pierādījumus par ietekmi, kas iegūti pienācīgas rūpības procesā, piemēram, ietekmes veidu koncentrāciju pa valstīm vai darbības posmiem.
133. ESRS 2 SBM-3 arī pieprasa aprakstīt būtisko ietekmi, kas identificēta pēc būtiskuma novērtēšanas procesa, kas atklāts saskaņā ar IRO-1, norādot, "vai uzņēmums ir saistīts ar būtisko ietekmi ar savu darbību vai darījumu attiecību dēļ, aprakstot attiecīgo darbību vai darījumu attiecību veidu" (ESRS 2 48. punkta (c) apakšpunkta (iv) daļa).
134. Arī ESRS 2 48. punkta (b) apakšpunktā ir pieprasīts atklāt informāciju par "pašreizējo un paredzamo [uzņēmuma] būtiskās ietekmes, risku un iespēju ietekmi uz tā darījumdarbības modeli, vērtības ķēdi, stratēģiju un lēmumu pieņemšanu un par to, kā tas ir reaģējis vai plāno reaģēt uz šo ietekmi, tostarp par visām izmaiņām, ko tas ir veicis vai plāno veikt savā stratēģijā vai darījumdarbības modelī kā daļu no savām darbībām, lai novērstu konkrētu būtisku ietekmi vai riskus vai izmantotu konkrētas būtiskas iespējas".
135. Tas nozīmē, ka tad, ja ir identificēti stratēģiski nozīmīgi VKI IRO karstie punkti, ESRS 2 SBM-3 pieprasa informāciju par ietekmes apspriešanu attiecīgajā vadības līmenī vai atbildīgajās pārvaldības struktūrās (48. punkta (b) apakšpunkts).
136. Atklājamajai informācijai jābūt saskaņotai ar atbilstošo informāciju par to, vai un kā VĶ iekļauta būtiskuma novērtējumā.
137. ESRS 2 SBM-3 48. punkta (a) un (b) apakšpunktā prasītajai informācijai (piemēram, ietekmei uz VĶ un izmaiņām VĶ, uzņēmuma uzņēmējdarbības stratēģijai un tam, kā uzņēmums reaģē vai plāno reaģēt uz šo ietekmi) būtu jāļauj saprast uzņēmuma pamatspēju ietekmēt šīs IRO un jebkuru iespējamo ietekmi uz uzņēmumu.
138. Sniedzot ESRS SBM-3 prasīto informāciju par būtiskām IRO vai PAT, var pietikt ar kvalitatīvu informāciju (piemēram, par cilvēktiesību politiku attiecībā uz VĶ). Tomēr var būt nepieciešama kvantitatīva informācija, lai palīdzētu lietotājiem izprast ietekmi, tās nopietnību un iespējamību un/vai lai sekotu līdzi to pārvaldības pasākumu efektivitātei.

BUJ 5: Par ko ieguldītāju pārstāvji tiek uzskatīti saskaņā ar ESRS E1?

139. IG 2 attiecas uz termiņiem asociētie uzņēmumi, kopīgas struktūras, kas nav strukturēti ar kādas struktūras starpniecību, kopīgas darbības, kontrole, kopīga kontrole, ieguldījumu uzņēmums, būtiska ietekme un kopuzņēmumi, atsaucoties uz SFPS Grāmatvedības standartos sniegtajām definīcijām. Līdzīgi jēdzieni pastāv arī ES valstu vietējos vispārpieņemtajos grāmatvedības principos (GAAP), taču to specifika var atšķirties.

140. Zemāk dotajā tabulā parādīts, kā tiek traktēta ietekme, kas rodas no uzņēmuma ieguldījumiem, atkarībā no to grāmatvedības metodes veida finanšu pārskatos.

	Kopīgā(-ās) pazīme(-es)	Grāmatvedības metode ⁴	Ietekmes mērīšana pēc E1 standarta rādītājiem
Meitasuzņēmumi	Kontrole (kā definēts 10. SFPS) – šajā dokumentā saukta arī par "finanšu kontroli"	Iekļauj 100 % aktīvu, pasīvu, pašu kapitāla, ienākumu, izdevumu un naudas plūsmu ⁵	Pilnībā iekļauts (konsolidācijas apjoms ir tāds pats kā finanšu pārskatos)
Asociētie uzņēmumi	Būtiska ietekme (kā definēts 28. SGS)	Ieguldījums tiek atzīts bilancē kā atsevišķs postenis (izmaksas koriģētas atbilstoši ieguldītāja neto aktīvu daļas izmaiņām pēc iegādes). Ieguldītāja peļņa vai zaudējumi un citi vispārējie ienākumi ietver tā daļu ieguldītāju pārstāvja peļņā vai zaudējumos un citos vispārējos ienākumos	<ul style="list-style-type: none"> operacionālā kontrole: SEG emisijas, ciktāl iespējama operacionālā kontrole (ESRS 1 67. punkts). asociētie uzņēmumi, kas ir vērtības ķēdes dalībnieki (pirkumi/pārdošana ar uzņēmumu, kas veic ieguldījumus): ietekme, kas ar uzņēmuma produktiem un pakalpojumiem saistīta ar darījumiem; <i>un / vai</i> asociētie uzņēmumi ar citām darījumu attiecībām (t.i., ieguldītāju pārstāvji), kā turpmāk norādīts attiecībā uz ieguldījumiem.
Kopuzņēmumi	Kopīga kontrole (kā definēts 11. SFPS) ar tiesībām uz veidojuma neto aktīviem	Tāpat kā asociētajiem uzņēmumiem	Tāds pats scenārijs kā asociētajiem uzņēmumiem ⁶
Kopīgas darbības	Kopīga kontrole (kā definēts 11. SFPS) ar tiesībām uz aktīviem un	Atzīst savus aktīvus, pasīvus, ieņēmumus, izdevumus, tostarp jebkādu	Ziņojošā uzņēmuma bilancē atzītie kopīgas struktūras aktīvi/pasīvi

⁴ Lūdzu, ņemiet vērā, ka šis ir ļoti vienkāršots finanšu pārskatu sniegšanas prasību apraksts (un tas var atšķirties starp SFPS un vietējiem GAAP standartiem, ko izmanto Eiropas valstīs), tāpēc tajā nav atspoguļotas niansas, kas saistītas ar ieguldījumu klasifikāciju. Konkrētās definīcijas un grāmatveža principus lūdzam skatīt juridiskajos dokumentos.

⁵ Izņemot ieguldījumu uzņēmumu (kā definēts 10. SFPS), kas ieguldījumu meitasuzņēmumā novērtē patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņā vai zaudējumos.

⁶ Operacionālo kontroli var piemērot arī kopīgi kontrolētiem aktīviem. Attiecīgās SEG emisijas tad atspoguļo vienošanās noteikumus un nosacījumus.

EFRAG IG 2: Vērtības ķēdes īstenošanas vadlīnijas

	Kopīgā(-ās) pazīme(-es)	Grāmatvedības metode ⁴	Ietekmes mērīšana pēc E1 standarta rādītājiem
	saistībām attiecībā uz pasīviem, kas saistītas ar vienošanos	daļu no kopīgi turētiem posteņiem	ir daļa no pašu darbības. Turklāt, ja ziņojošajam uzņēmumam ir operacionāla kontrole pār tā kopīgā operatora aktīviem, tie tiks iekļauti E1 50. punkta (b) apakšpunktā
Ieguldījumi	Visi pārējie ieguldījumi (9. SFPS tvērumā)	Atzīts patiesajā vērtībā; dividendes peļņas vai zaudējumu aprēķinā; patiesās vērtības izmaiņas tiek atzītas peļņas vai zaudējumu aprēķinā vai pārējos visaptverošajos ienākumos	ESRS E1 rādītājos nav īpašu norāžu par to, kā mērīt ietekmi, kas saistīta ar uzņēmumu, izmantojot tā ieguldījumus (izņemot SEG protokola 15. kategoriju)

BUJ 6: ESRS E1 ziņošanas perimetrs praksē

141. Turpmāk attēloto izdomātas grupas Seren korporatīvo pārskatu sniegšanas piemēru ir iedvesmojusi SEG protokola pārskatu sniegšanas standarta 22. un 23. lappuse.
142. Seren Group ir vairāki meitasuzņēmumi, kopīgas struktūras un asociētie uzņēmumi, kas darbojas ķīmisko vielu ražošanas un tirdzniecības jomā. Tās grupas struktūra un ieguldījumi ir šādi:
- (a) Pilnībā piederošs meitasuzņēmums Seren UK. Tā kā Seren finanšu pārskatu sagatavošanas izpratnē ir Seren UK mātesuzņēmums, tas kontrolē arī tā darbības politiku.
 - (b) Meitasuzņēmums ar nosaukumu Seren US, kurā 17% pieder ārējiem akcionāriem. Seren pieder 83% akciju.
 - (c) Seren US pieder 75% akciju Pulsar, kas finanšu pārskatu sagatavošanas izpratnē ir tās meitasuzņēmums. Galu galā tās darbības politiku nosaka Seren (Seren ir operacionālā kontrole).
 - (d) Galactica, 50-50 kopīga struktūra starp Seren US un Estrella, kas klasificēts kā kopuzņēmums saskaņā ar 11. SFPS Kopīgas struktūras. Seren daļa Galactica emisijās SEG protokola izpratnē tiek uzskatīta par nozīmīgu. (Seren nav operacionālās kontroles).
 - (e) Uzņēmumam Seren pieder 43% Sol akciju, ko tas dēvē par kopuzņēmumu ar Alexa. Tomēr finanšu pārskatu sniegšanas izpratnē Sol ir klasificēts kā Seren meitasuzņēmums.
 - (f) Seren kopā ar divām citām personām ir kopīga kontrole pār Comet (33,3% akciju). Saskaņā ar 11. SFPS tā tiek klasificēta kā kopīga darbība. Vienam no pārējiem kopīgajiem operatoriem ir operacionālā kontrole. Seren emisiju daļa tiek uzskatīta par ievērojamu. (Seren nav operacionālās kontroles).
 - (g) Seren pieder 60% Oril akciju, bet tam ir kopīga kontrole ar savu partneri. Saskaņā ar 11. SFPS Oril ir klasificēts kā kopīga darbība, un Seren ir Oril operators. (Seren ir operacionālā kontrole).
 - (h) Seren kopā ar trim citām personām ir arī kopīga kontrole pār Cosmos. Saskaņā ar 11. SFPS Cosmos ir klasificēts kā kopuzņēmums, un Seren ir Cosmos neto aktīvu kopīpašnieks. Emisijas tiek uzskatītas par ievērojamām. (Seren nav operacionālās kontroles).
 - (i) Seren kopā ar citu personu ir kopīga kontrole pār Atom. Saskaņā ar 11. SFPS Atom ir klasificēts kā kopuzņēmums, un Seren ir daļa no Atom neto aktīviem. Šajā gadījumā Seren ir operacionālā kontrole pār Atom. (Seren ir operacionālā kontrole).
 - (j) Nebu, asociētais uzņēmums finanšu pārskatu sniegšanai (28. SGS *Ieguldījumi asociētajos uzņēmumos un kopīgajās struktūrās*), kurā Seren ir operacionālā kontrole. Seren pieder 29% akciju. (Seren ir operacionālā kontrole).

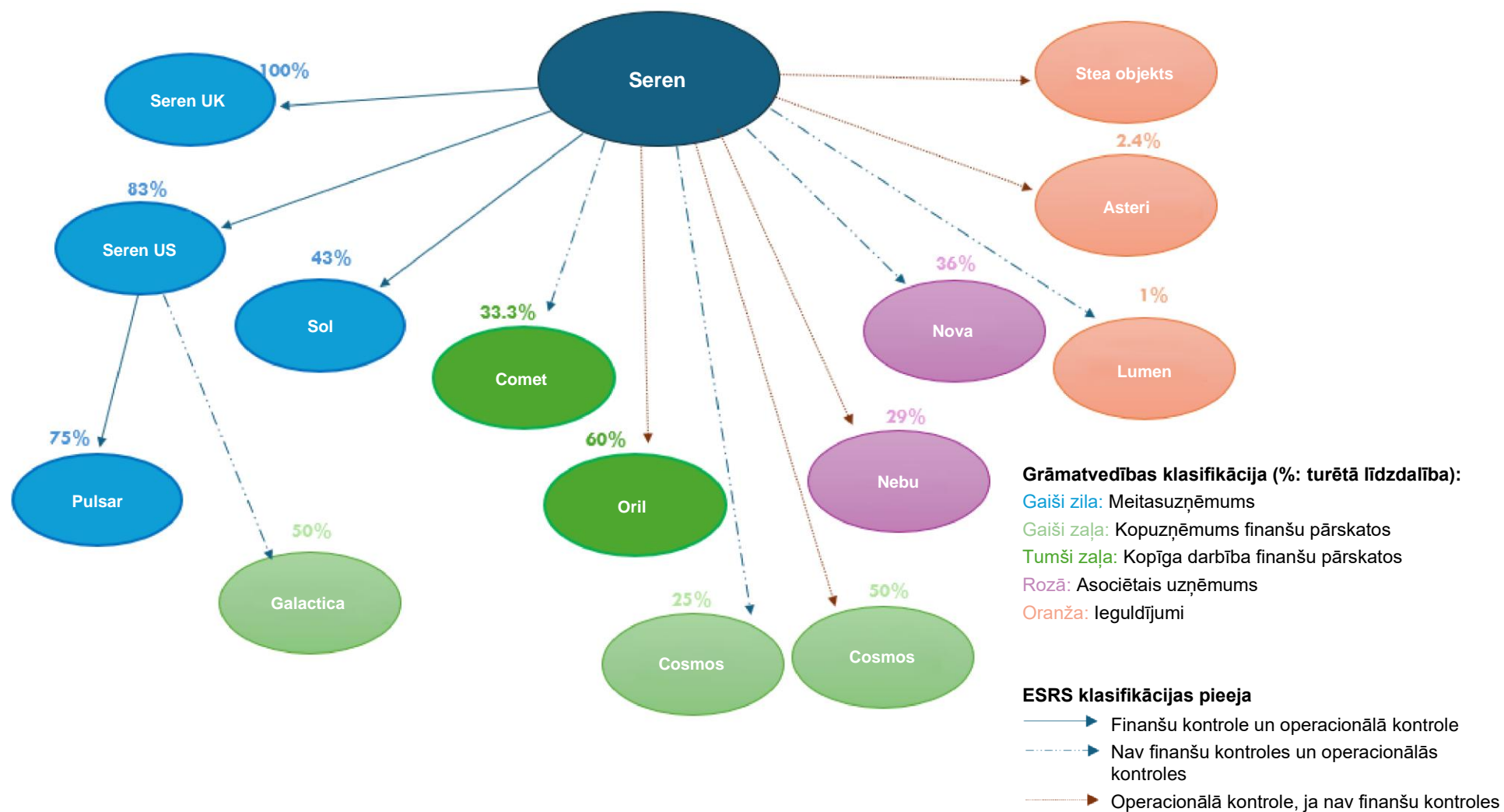
EFRAG IG 2: Vērtības ķēdes īstenošanas vadlīnijas

- (k) Seren pieder 36% Nova akciju, un finanšu pārskatu sagatavošanas izpratnē tas ir klasificēts kā asociētais uzņēmums. Nova kontrolē savas darbības. (Seren nav operacionālās kontroles).
- (l) Seren pieder 1% Lumen akciju. Seren emisiju daļa tiek uzskatīta par nenozīmīgu (Seren nav operacionālās kontroles).
- (m) Seren ir operators Uzņēmuma X meitasuzņēmumam Asteri, kurā arī Seren pieder 2,4% akciju. (Seren ir operacionālā kontrole.)
- (n) Visbeidzot, Seren pārvalda Stea objektu, kas pieder Uzņēmumam X. (Seren ir operacionālā kontrole.)

143. Zemāk dotajā attēlā ir redzams Seren Group, savukārt tabulā aiz tā ir aprakstīta pārskatu sniegšana saskaņā ar ESRS un SEG protokolu, kā arī tas, kā šīs struktūras ietekmē Seren peļņu pirms nodokļu nomaksas.

EFRAG IG 2: Vērtības ķēdes īstenošanas vadlīnijas

EFrag IG 2: Vērtības ķēdes īstenošanas vadlīnijas

144. Ziņošana par SEG emisijām saskaņā ar SEG protokolu un ESRS būtu šāda.

Ziņošana par emisijām saskaņā ar SEG protokolu⁶

	Struktūra	Turētā līdzdalība	Operacionālās politikas kontrole	Cita informācija	Peļņa no pamatdarbības saskaņā ar SFPS (finanšu pārskati)	Pašu kapitāla daļu pieeja	Finanšu kontrole	Operacionālā kontrole	ESRS	Komentārs
a	Seren UK	100%	Seren	Pilnībā piederošs meitasuzņēmums	100% iekļauts	100%	100%	100%	100%	1. vai 2. pakāpe (E1 50. punkta (a) apakšpunkts)
b	Seren US	83%	Seren	Meitasuzņēmums	100% iekļauts	83%	100%	100%	100%	
c	Pulsar	75%	Seren	Seren US meitasuzņēmums	100% iekļauts	62,25% ¹	100%	100%	100%	
d	Galactica	50%	Estrella	Seren US un Estrella kopuzņēmums	50% iekļauti kā ienākumi no kopuzņēmuma	41,5% ²	0	0	50% ^{3,9}	3. pakāpe leguldījumi
e	Sol	43%	Seren	Meitasuzņēmums	100% iekļauts	43%	100%	100%	100%	1. vai 2. pakāpe (E1 50. punkta (a) apakšpunkts)
f	Comet	33,3%	Rain	Kopīga darbība kopīgā kontrolē	Ieņēmumu/izdevumu daļa no tā aktīviem/pasīviem	33,3%	0	0	33,3% ⁴	
g	Oril	60%	Seren	Kopīga darbība kopīgā kontrolē	Ieņēmumu/izdevumu daļa no tā aktīviem/pasīviem	60%	0	100%	100%	1. vai 2. pakāpe ⁵
h	Cosmos	25%	Citi	Kopuzņēmums, kas atrodas kopīgā kontrolē	25% kā ienākumi no kopuzņēmuma	25%	0	0	25% ⁹	3. pakāpe leguldījumi
i	Atom	50%	Seren	Kopuzņēmums, kas atrodas kopīgā kontrolē	50% kā ienākumi no kopuzņēmuma	50%	0	100%	100%	1. vai 2. pakāpe (E1 50. punkta (b) apakšpunkts)
j	Nebu	29%	Seren	Asociētais uzņēmums, Seren operatora uzņēmums (OC)	29% kā ienākumi no asociētā uzņēmuma	29%	0	100%	100%	1. vai 2. pakāpe (E1 50. punkta (b) apakšpunkts)
k	Nova	36%	Nova	Asociētais uzņēmums saskaņā ar 28. SGS	36% kā ienākumi no asociētā uzņēmuma	36%	0	0	36% ⁹	3. pakāpes ieguldījums
l	Lumen	1%	Quasar	X meitasuzņēmums	Dividendes un patiesās vērtības izmaiņas	0	0	0	0% ⁷	
m	Asteri	2,4%	Seren	X meitasuzņēmums, Seren ir operators (t.i., OC)	Ieņēmumi no operatora darbības un dividendes utt.	0 ⁸	0	100%	100%	1. vai 2. pakāpe (E1 50. punkta (b) apakšpunkts)
n	Stea objekts	-	Seren	Objekts, kurā Seren ir operacionālā kontrole	Ieņēmumi no operatora darbības	0	0	100%	100%	

Apzīmējums:

- 1: 83% x 75.
- 2: 83% x 50.
- 3: Bez darījumiem starp Galactica un Seren, par kuriem ziņots kā par 3. pakāpes 15. kategoriju: 100% (atspoguļo kontroli pār Seren US) × 50.
- 4: Seren atspoguļos emisijas no saviem aktīviem un darbībām, ko izmanto kopīgajā darbībā.
- 5: Seren atspoguļos 60% Oril emisiju kā pašu darbību saskaņā ar 50. punkta (a) apakšpunktu un 40% saskaņā ar 50. punkta (b) apakšpunktu (operacionālā kontrole).
- 6: Pelēkās ailes ir no SEG protokola vai ir no tā atvasinātas. Citas krāsas lūdzam skatīt tālāk 146. punktā.
- 7: Uzskatāmas par nenozīmīgām.
- 8: Uzskaitītas kā 3. pakāpe (leguldījumi) proporcionāli uzņēmuma daļai (2,4%).
- 9: Ieguldītāja pārstāvja SEG emisiju 1. un 2. pakāpes pašu kapitāla daļa.

- 145. Iepriekšējā lappusē sadaļā "Komentārs", kur ailes ir baltas, tas atspoguļo 1. un 2. pakāpes emisijas saskaņā ar ESRS E1 50. punkta (a) apakšpunktu. Ja ailes ir dzeltenas, tās ir 1. un 2. pakāpes emisijas saskaņā ar ESRS E1 50. punkta (b) apakšpunktu, t.i., tie posteņi, kas nav finanšu kontrolē, bet ir operacionālā kontrolē. Visbeidzot, zaļās ailes atspoguļo 3. pakāpes emisijas.
- 146. Iepriekšējā lappusē sadaļā "Komentārs", kur ailes ir baltas, tas atspoguļo 1. un 2. pakāpes emisijas saskaņā ar ESRS E1 50. punkta (a) apakšpunktu. Ja ailes ir dzeltenas, tās ir 1. un 2. pakāpes emisijas saskaņā ar ESRS E1 50. punkta (b) apakšpunktu, t.i., tie posteņi, kas nav finanšu kontrolē, bet ir operacionālā kontrolē. Visbeidzot, zaļās ailes atspoguļo 3. pakāpes emisijas.
- 147. Izmantojot dzeltenās šūnas, par emisijām ziņo īpašnieks saskaņā ar ESRS E1 50. punkta (a) apakšpunktu, kā arī operators vai persona ar operacionālo kontroli saskaņā ar ESRS E1 50. punkta (b) apakšpunktu. Sagatavotāji var sniegt papildu kontekstu par šīm emisijām, īpaši saistībā ar politiku, pasākumiem un mērķiem.

BUJ 7: SEG emisiju skaitliskais piemērs saskaņā ar ESRS E1 ziņu sniegšanu

148. Uzņēmums A ir globāls modes uzņēmums.
149. Uzņēmums B ir audumu ražotājs, un tā kopējās SEG emisijas ir 100 000 metrisku tonnu (1., 2. un 3. pakāpe). Kā katrā no turpmāk minētajiem apstākļiem SEG emisijas būtu jāuzskaita uzņēmuma A konsolidētajā ilgtspējas deklarācijā?
- (a) Uzņēmumam A ir operacionālā kontrole pār uzņēmumu B, un finanšu pārskatu sniegšanas izpratnē uzņēmums B ir uzņēmuma A meitasuzņēmums. B 1. un 2. pakāpes emisijas ir 90 000 metrisku tonnu⁷;
- (b) Uzņēmumam A nav ieguldījumu uzņēmumā B, un tas neveic operacionālo kontroli pār uzņēmumu B. Uzņēmums B ir audumu piegādātājs, un 80% no uzņēmuma B saražotajiem audumiem tiek piegādāti uzņēmumam A. Tāpēc A un B savstarpēji veic pārdošanu/darījumus. Tiek pieņemts, ka 1. kategorija (emisijas no iegādātajām precēm un pakalpojumiem) uzņēmumam A ir nozīmīga;
- (c) Uzņēmumam A pieder 30% īpašumtiesību daļa uzņēmumā B, un finanšu pārskatu sniegšanas izpratnē tas ir uzņēmuma A asociētais uzņēmums. Uzņēmumam A nav operacionālās kontroles vai darījumu ar uzņēmumu B (t.i., tikai ieguldījums pašu kapitālā). 1. un 2. pakāpes emisiju apjoms ir 90 000 metrisku tonnu, un tiek pieņemts, ka 3. pakāpes 15. kategorijas emisijas (emisijas no ieguldījumiem) uzņēmumam A ir nozīmīgas.
150. Uzņēmums A savā konsolidētajā ilgtspējas deklarācijā attiecībā uz uzņēmumu B katrā no iepriekš minētajiem scenārijiem uzrādītu šādus datus. Ņemiet vērā, ka scenāriji ir savstarpēji neatkarīgi.

Scenārijs	SEG emisijas saskaņā ar ESRS E1	Pakāpe/kategorija	ESRS atsauce
a) Operacionālā kontrole	90 000 metrisku tonnu	1. pakāpe vai 2. pakāpe	ESRS E1 50. punkta (a) apakšpunkts
	10 000 metrisku tonnu	3. pakāpe katrā kategorijā, kas atspoguļo uzņēmuma B darbību	ESRS E1
b) Darījumi (VĶ)	80 000 metrisku tonnu	3. pakāpe 1. kategorija: emisijas no iegādātajām precēm	ESRS 1 67. punkts, E1 51. punkts
c) Tikai ieguldījumi	27 000 metrisku tonnu	3. pakāpe 15. kategorija: emisijas no ieguldījumiem	ESRS E1 51. punkts

151. Lūdzu, ņemiet vērā, ka nevienā no citiem vides standartiem (piemēram, E2 Piesārņojums) ESRS nav aprakstīts, kā sniegt ziņas saskaņā ar trešo scenāriju.

⁷ Rezultāts būtu tāds pats pat tad, ja uzņēmumam A nebūtu operacionālās kontroles pār uzņēmumu B, jo ESRS E1 meitasuzņēmumu emisijas tiek iekļautas neatkarīgi no operacionālās kontroles pār tiem.

BUJ 8: Kā jānovērtē un kvantitatīvi jānosaka darījumu attiecību radītā ietekme?

152. Kā izklāstīts [IG 1 BUI 10 Vai IRO novērtējumā būtu jābalstās uz kvantitatīvu informāciju?](#), ja kvalitatīvā analīze ir pietiekama, lai uzņēmums varētu pamatoti secināt, ka jautājums "nav būtisks", kvantitatīvas informācijas pievienošana analīzei nedotu lielu vērtību būtiskuma novērtējumam, ja uzņēmuma rīcībā ir šādi dati, pateicoties tā ilgtspējas un pārvaldības praksei, kā arī sadarbībai ar piegādātājiem.
153. Būtiskuma novērtējumu attiecībā uz augšupējo vērtības ķēdi lieli uzņēmumi var pamatoti veikt bez tiešas informācijas no konkrētiem piegādātājiem. Uzņēmumi, kas sniedz ziņas saskaņā ar standartiem, kas neattiecas uz konkrētu nozari, parasti var veikt novērtējumu, izmantojot vidējos reģionālos vai nozaru datus, lai raksturotu potenciālās ietekmes un risku jomas, kas saistītas ar to vērtības ķēdi.
154. Kā minēts iepriekš, būtiskuma novērtēšanas process laika gaitā attīstās, un uzņēmums var no jauna noteikt līdzsvaru starp kvalitatīvo un kvantitatīvo informāciju. Lūdzu, skatiet [IG 1 3.6. nodaļu Padziļināta ietekmes būtiskuma izpēte – Robežvērtību noteikšana](#).
155. Lai veiktu būtiskuma novērtējumu un iekļautu rādītājos prasītos datus par VĶ (piemēram, par 3. pakāpes SEG emisijām un vajadzības gadījumā citu uzņēmumam specifisku atklājamo informāciju), uzņēmums var vai nu iegūt informāciju tieši no savas VĶ dalībniekiem vai arī izmantot aplēses vai aizstājējvērtības, vai arī apvienot abas pieejas.
156. Informācijas tieša iegūšana ir vispiemērotākā pieeja noteiktos gadījumos, piemēram, attiecībā uz galvenajiem 1. līmeņa piegādātājiem (tiešas un būtiskas līgumattiecības ir labs pamats, lai organizētu atbilstošas datu plūsmas) vai produktu un pakalpojumu klientiem, īpaši gadījumos, ja tie ir tiešie lietotāji (uzņēmums zina savu produktu un pakalpojumu parametrus). Šādā gadījumā uzņēmumam, iespējams, būs jāpieprasa saviem piegādātājiem un citām saistītajām personām sniegt informāciju, kas ļautu kvantitatīvi noteikt ietekmi. Informācijas iegūšanas nolūkā uzņēmums var izmantot anketas, aptaujas un revīzijas. Šajā ziņā var palīdzēt tā pirkspēja un vispārējā līgumiskā ietekme.
157. Jāatzīmē, ka, jo smagāka ir ietekme, jo spēcīgāks ir stimuls šādu sensitīvu informāciju noklusēt, un tas var ietekmēt šāda piegādātāja sniegtās informācijas ticamību. Tas var būt īpaši svarīgi saistībā ar bērnu vai piespiedu darba gadījumiem VĶ.
158. Papildus šim jautājumam no VĶ tieši iegūtās informācijas ticamība laika gaitā var uzlaboties, jo VĶ dalībnieki, iespējams, vēl nespēj kvantitatīvi novērtēt savu ietekmi, bet, ņemot vērā ilgtspējas ziņu sniegšanas attīstību, iespējams, to spēs izdarīt nākotnē. Tāpēc var būt svarīgi atbalstīt šādus dalībniekus, lai izveidotu efektīvas sistēmas. Iespējams, ka būtu ieteicams saistīties arī ar tām un vajadzības gadījumā mudināt tās darīt to pašu ar savām vērtības ķēdēm.
159. Kopumā pūlēm, ko uzdots veikt VĶ dalībniekiem, jābūt samērīgiem, un, kā minēts iepriekš, uzņēmumiem nav jāziņo par katru un visiem vērtības ķēdes dalībniekiem.
160. Kā izklāstīts ESRS 1 69. punktā un sīkāk paskaidrots turpmāk [BUJ 9. Kā var izstrādāt aplēses par VĶ?](#), uzņēmums veic ietekmes aplēses, ja pēc saprātīgām pūlēm, kad nepieciešams, tas nevar savākt vajadzīgos datus ar vajadzīgo ticamību.

Aplēses un aizstājējvērtības var izmantot kopā ar informāciju, kas iegūta tieši, kā arī tad, ja nepieciešama kvantitatīva noteikšana. Aplēšu izmantošana, līdzīgi kā finanšu pārskatos, ir pieņemama, ja tā tiek organizēta saskaņā ar procesu, kas izstrādāts, lai atbilstu informācijas kvalitatīvajām iezīmēm, kas sagaidāmas no ilgtspējas informācijas. Pašlaik aplēses un aizstājējvērtības var būt vienīgais pieejamais risinājums ietekmes kvantitatīvai noteikšanai konkrētos gadījumos, jo datu vākšana prasa nepamatoti daudz pūļu. Piemēros ietverti 2. vai N līmeņa piegādātāji; 1. līmeņa piegādātāji, ja to skaits ir pārāk liels; un klienti, ja tie nav tiešie lietotāji (piemēram, ja uzņēmums piegādā produktus vai sniedz pakalpojumus, kas tiek tālāk pārveidoti, pirms tiek sniegts ieguldījums produktu un pakalpojumu piegādē tiešajiem lietotājiem).

161. Piemērs, kad primāro datu iegūšana var nebūt iespējama un var izmantot aplēses, ir dzērienu uzņēmums, kas iesaka savus dzērienus pasniegt aukstus, t.i., izmantojot saldēšanas jaudu, un kā būtisku jautājumu ir noteicis enerģijas patēriņu. Šim uzņēmumam būtu neiespējami precīzi izmērīt tā ietekmi uz katru klientu. Tomēr, pamatojoties uz tā būtiskuma novērtējumu, tas uzskata, ka elektroenerģijas patēriņš ir nozīmīga tā ietekmes daļa lejupējā VĶ. Šajā gadījumā, novērtējot tā ietekmi, būtu jāņem vērā tādi mainīgie lielumi kā pārdotie apjomi, vidējais laiks, kurā krājumi pirms patēriņa tiks atdzesēti, un vidējā elektroenerģijas patēriņa aplēse, kas tiek patērēta, lai atdzesētu produktus, rēķinot uz vienību. Šajā nolūkā var būt jāņem vērā arī atrašanās vieta un ar to saistītās cenas. Atkarībā no elektroenerģijas izmantošanas būtiskuma novērtējuma uzņēmums, iespējams, vēlēšies sniegt elektroenerģijas izmantošanas jutīguma analīzi atkarībā no pamatoti iespējamām svarīgo mainīgo lielumu izmaiņām aprēķinos. Aizstājējvērtības bieži vien ir pieejamas nozaru vai produktu līmenī. Visos gadījumos uzņēmums skaidri paskaidro savu aplēšu pamatu un izmantotās aizstājējvērtības, kā arī visus faktoros, kas ietekmē to konsekvenci laika gaitā.
162. ESRS 2 10. punktā noteikts, ka uzņēmumam jāatklāj rādītāji, kas ietver VĶ datus, kuru aplēses veiktas, izmantojot netiešus avotus, tostarp sagatavošanas pamatojumu, iegūto precizitātes līmeni un plānotos pasākumus precizitātes uzlabošanai nākotnē.

BUJ 9: Kas ir "saprātīgi centieni" VĶ datu ievākšanā?

163. Ja saskaņā ar ESRS 1 63. punktu vai uzņēmumam specifisku pamatu ir nepieciešams iekļaut informāciju par VĶ, ziņojošais uzņēmums izmantošanai savā ilgtspējas deklarācijā apkopo informāciju par savām augšupējām un lejupējām VĶ tikai tādā apjomā, lai tas būtu saderīgs ar saprātīgām pūlēm (ESRS 1 69. punkts). Visos pārējos gadījumos tas novērtē trūkstošo informāciju, pamatojoties uz "visu saprātīgo un pamatoto informāciju, kas uzņēmumam ir pieejama pārskata datumā bez liekām izmaksām vai pūlēm" (ESGS 1 AR 17. punkts). Tas ietver aplēses, nozares vidējos datus un citas aizstājējvērtības. Piemēram, uzņēmums varētu izmantot uz valsts un/vai nozares statistiku balstītus riska novērtējuma datus. Ja ir zināma sīkāka informācija, piemēram, konkrēta zemkopības vieta un ražošanas procesi, var nodrošināt precīzāku datu pieejamību. Skatīt arī 160. punktu par nepieciešamību ievērot raksturlielumu kvalitātes prasību.
164. Uzņēmumam būtu jānosaka vislabākais pieejamais veids, kā sagatavot jēgpilnu informāciju par VĶ un atvēlēt proporcionālus resursus, tiklīdz būs pienācīgi novērtēta grūtības pakāpe.
165. Kā paskaidrots iepriekš, uzņēmumam būtu jāsniedz ziņas par būtiskiem IRO savā darbībā, kā arī tās augšupējā un lejupējā VĶ. Šajā kontekstā atbilstošu procesu ieviešana ir vadības lēmuma, iekšējās organizācijas un resursu piešķiršanas jautājums. "Saprātīgas pūles" un "pārmērīgas izmaksas vai pūles" attiecas uz uzņēmuma ieviestajiem procesiem, lai ievāktu informāciju par VĶ, un šiem procesiem velīto resursu apjomu. "Saprātīgas pūles" nevar būt attaisnojums informācijas neatklāšanai. "Saprātīgas pūles" un "pārmērīgas izmaksas un pūles" ir atkarīgas no konkrētajam uzņēmumam raksturīgajiem faktiem un apstākļiem.

Pamatojoties uz iepriekš minēto BUJ 7, dažos gadījumos par saprātīgām pūlēm var uzskatīt bezmaksas un publiski pieejamas informācijas izmantošanu. Nosakot, vai darbība pārsniedz "saprātīgas pūles" un/vai "pārmērīgas izmaksas un pūles", uzņēmums līdzsvaro ziņu sniegšanas slogu, kas saistīts ar tiešo datu iegūšanu, un potenciāli zemāku informācijas kvalitāti, kas izriet no šīs darbības neveikšanas. Ja netiek izmantoti tiešie dati, uz uzņēmuma pieņemtajām aplēšu procedūrām attiecas ESRS 2 10. punkts.

166. Attiecībā uz VK datiem labs sākumpunkts ir padziļināta izpratne par to, kas, kur un kā iegūt izejmateriālus tā produktiem un/vai pakalpojumiem augšupējā posmā, un/vai kas, kur un kā nogādā tās produktus un pakalpojumus tirgus lejupējā posmā.
167. ESG 1 68. punktā norādīts, ka uzņēmuma spēja iegūt informāciju par VK var atšķirties atkarībā no tādiem faktoriem kā līgumiskās vienošanās, kontroles līmenis, ko tas var īstenot ārpus konsolidācijas perimetra, un tā pirktspēja. Tāpēc ir gadījumi, kad informācijas iegūšana var būt sarežģītāka. Šādos gadījumos uzņēmums var izmantot citus informācijas avotus. Piemēram, uzņēmums var būt lielā mērā pakļauts piespiedu darbam, jo tas saņem ievērojamus lauksaimniecības preču un produktu apjomus no jurisdikcijām, kurās piespiedu darbu lauksaimniecībā ir dokumentējusi SDO (Starptautiskā darba organizācija) un PLO (ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizācija). Lai veiktu būtiskuma novērtējumu, uzņēmumam nav jāmaina prakse un jānovērtē bērnu vai piespiedu darba gadījumu skaits tā vērtības ķēdē. Svarīgi ir tas, ka tā rīcībā ir pietiekami daudz informācijas, lai secinātu, ka ietekme ir nopietna (pamatojoties uz tās mērogu, nopietnību un neatgriezeniskumu).
168. Tāpat uzņēmumi, kas aprēķina savu pilno ietekmi uz vidi, var izmantot aplēses ne tikai tāpēc, ka nebūtu lietderīgi iegūt pirmdatus, bet arī tāpēc, ka šādi dati nebūtu ticami.
169. Būtiskuma novērtējuma kontekstā galvenā uzmanība jāpievērš VK un informācijai par VK, ja paredzams, ka uzņēmumam būs nopietna negatīva ietekme (uz cilvēkiem un vidi). Tas nozīmē, ka vispārējie ietekmes novērtējumi varētu būt noderīgi sākotnējā darbā, vācot informāciju par VK. Piemēri ietver vispārīgo informāciju par uzņēmuma reģionu vai piegādes nozarēm. Piemēram, ja uzņēmums savus produktus galvenokārt iepērk netieši no valsts A un valsts B, apsverot sociālo ietekmi, tas var ņemt vērā pieejamo vispārējo informāciju par minimālo algu šajās valstīs. Valstī A minimālā alga parasti ir 100% līdz 120% no iztikas minimuma, bet valstī B minimālā alga ir mazāka nekā 80% no iztikas minimuma. Tāpēc būtiskas ietekmes iedarbība ir ticamāka valstī B, ja visi pārējie faktori ir vienādi.
170. Būtu lietderīgi, ja uzņēmums gan savai pārvaldībai, gan revīzijas liecību nodrošināšanai savam apliecinājuma sniedzējam dokumentētu savas pūles, to rezultātus un to, kā informācija ir iekļauta tā ziņu sniegšanas procesā. (Skatīt arī [IG 1 BUJ 12 Vai būtiskuma novērtējums ir jādokumentē/jāpierāda?](#))

BUJ 10: Kā var izstrādāt aplēses par VK?

171. Kā minēts iepriekš 28. punktā, primārā informācija par VK nav obligāti jāsniedz attiecībā uz visu atklājamo informāciju, kas ietverta ilgtspējas deklarācijā. Ja uzņēmums konstatē, ka ir nepieciešama informācija par VK un primārie dati (t.i., tiešā veidā iegūti no VK dalībnieka) pēc pamatotām pūlēm nav pieejami, var izmantot aplēšu datus.

172. Novērtējot trūkstošo informāciju, ESRS pieprasa izmantot iekšējo un ārējo informāciju. Šādas aplēses var izmantot būtisku IRO novērtēšanai vai arī rādītāju atklāšanai VĶ, kā izklāstīts ESRS 1 5.2. nodaļā. Novērtējot VĶ būtiskas IRO, var izmantot gan primāro datu (t.i., tiešā veidā no VĶ dalībnieka iegūto) kombināciju, gan aplēšu datus (kā ievaddatus izmantojot sekundāros datus).
173. Sekundārie dati ietver datus no netiešiem avotiem, nozares vidējos datus, izlases analīzes, tirgus un salīdzinošo grupu datus, citus rādītājus un uz izdevumiem balstītus datus.

Ārējo datu avotu piemēri

- Akadēmiskās institūcijas, piemēram, Vides snieguma indekss
- Valdības iestādes, piemēram, Eiropas Komisijas Eiropas Sociālā progresa indekss un ASV Valsts departamenta Sociālā progresa indekss
- [SDO sociālā aizsardzība](#) pēc valsts
- Bezpeļņas organizācijas, piemēram, World Justice Project un citas NVO

174. Blakus esošajā teksta lodziņā ir uzskaitīti daži šādu datu avoti. Par dažiem no tiem ir jāmaksā, un tie ir sniegti kā piemēri, taču ESRS neprasa izmantot ārējos maksas avotus. Šie ir ārējo avotu piemēri, kas palīdz risināt vides, sociālās un cilvēktiesību, kā arī korupcijas jautājumus.

175. Ir grūti savākt informāciju par VĶ, kas nepieciešama, lai sagatavotu attiecīgu atklājamo informāciju par netiešo darījumu attiecību radīto ietekmi, ja uzņēmumam nav tiešu līgumattiecību un tam ir mazāks iespaids. Ja uzņēmums nevar savākt vajadzīgos datus, pieliekot saprātīgas

pūles, lai to izdarītu, uzņēmumam var būt jāpaļaujas uz datiem no netiešiem avotiem, piemēram, nozares vidējiem datiem, paraugu analīzēm, tirgus un salīdzinošo grupu datiem, citām aizstājējvērtībām utt. Piemēram, attiecībā uz VĶ darbiniekiem, kuri iegūst preces, ko izmanto kā uzņēmuma produktu sastāvdaļas, uzņēmums var organizēt revīzijas uz vietas. Tomēr, ja šādas darbības primāro datu un informācijas iegūšanai nav iespējamās pēc saprātīgām pūlēm, uzņēmums var paļauties uz nozares vai valsts datiem, kuros novērtēta šāda ietekme (piemēram, negatīva ietekme uz drošību, veselību, bērnu darba risks u.c.) ieguves darbības vietā.

176. Ne visos apstākļos netiešās ietekmes kvantitatīvo rādītāju atklāšana sniedz būtisku informāciju par uzņēmuma ietekmi. Aplūkojiet velosipēdu detaļu ražotāju, kas savos izstrādājumos izmanto tēraudu un kam tāpēc ir problēmas saistībā ar tērauda ražošanas radīto piesārņojumu. Teorētiski ir iespējams novērtēt piesārņojuma apjomu/izskaitļot ietekmi uz vidi, kā daži to ir izdarījuši. Tomēr tas var nebūt nepieciešams un neveicināt būtiskas informācijas iegūšanu, jo tādējādi netiktu atklāts uzņēmuma ieguldījums piesārņojuma mazināšanā, ko rada tā produkti. Tā vietā uzņēmums varētu novērtēt savu sniegumu, izmantojot ESRS E5 aprites ekonomikas rādītājus.
177. Ja ziņojošā uzņēmuma rīcībā nav datu, kas saņemti tieši no VĶ dalībniekiem, pēc tam, kad ir pieliktas pienācīgas pūles, tam ir jānovērtē informācija, kas sākumā jāsniedz, izmantojot nozares datus vai līdzīgus datus (ESRS 1 69. punkts). Kā piemēru var minēt datus par 3. pakāpes emisijām vai informāciju par iztikas minimumu saistībā ar uzņēmumiem ļoti augsta riska valstīs, tostarp ārpus pirmā darījumu attiecību līmeņa.
178. Kā izklāstīts ESRS S1 *Pašu personāls* AR 73, WageIndicator ir norādīts kā potenciāls avots (kopā ar citiem) atbilstošu algu etalonu aprēķināšanai ārpus EEZ kā pēdējā iespēja hierarhijā.

WageIndicator sniedz informāciju par minimālo algu un iztikas minimumu vairāk nekā 200 valstīs, kas varētu būt piemērs piemērojamajiem kritērijiem, kā minēts ESRS S1-10 "Adekvātas algas". Uzņēmumi var izmantot šo informāciju, lai izskaidrotu prioritāšu noteikšanu pasākumiem un mērķiem konkrētās valstīs vai reģionos gan attiecībā uz pašu personālu, gan VĶ darba ņēmējiem. No šādiem avotiem iegūtā informācija varētu kļūt par daļu no uzņēmuma skaidrojuma saskaņā ar ESRS 2 SBM-3 par to, kā tas identificējis un novērtējis būtiskas IRO. Precīzs iztikas minimums atsevišķos uzņēmumos var atšķirties un ir atkarīgs no darba ņēmēja ģimenes sastāva, tomēr šie avoti var būt noderīgi būtiskuma novērtējuma kontekstā. Kad darba samaksa ir identificēta kā būtisks risks, mērķu noteikšanai un ziņošanai par progresu var būt nepieciešami precīzāki dati.

179. Ja tas tiek uzskatīts par lietderīgu, uzņēmumiem jāievēro, ka uzticamas datu vākšanas sistēmas izveide, kurā iesaistīti VĶ partneri, aizņem laiku. Tie var apsvērt procesus un kontroles mehānismus datu vākšanai un sniegt informāciju. Laika gaitā informācijas par VĶ daudzums un kvalitāte, visticamākais, uzlabosies, bet līdz tam nozares dati vai līdzīgi avoti var būt labs sākumpunkts. Kā minēts iepriekš 28. punktā, informācija par katru VĶ dalībnieku nav nepieciešama.
180. Atbilstošu aplēšu vai aptuvenu rādītāju izmantošana sniegtās informācijas kvalitātei ir kritiski svarīga. Datu izcelsme var ietekmēt ilgtspējas deklarācijā sniegtās informācijas kvalitāti. Tāpēc ir būtiski pārredzami atklāt un izskaidrot aplēšu izmantošanu.
181. ESRS 2 BP-2 10. punktā noteikts, ka sagatavotājiem nepieciešams veikt šādas darbības:
 - (a) identificēt rādītājus, kuriem tiek izmantotas aplēses;
 - (b) aprakstīt sagatavošanas pamatu;
 - (c) aprakstīt iegūto precizitātes līmeni; un
 - (d) attiecīgā gadījumā aprakstīt plānotās darbības precizitātes uzlabošanai nākotnē.

BUJ 11: Vai kukuļošanas gadījums, kurā nav iesaistīts darbinieks, attiecas uz ziņojošā uzņēmuma struktūru?

182. Aplūkojiet gadījumu, kad tika konstatēts, ka ziņojošā uzņēmuma (ABC) klienta (XYZ) darbinieks Q ir saņēmis kukuli no S, kas ir kāda XYZ piegādātāja darbinieks. Šajā gadījumā uzņēmumam ABC tas saskaņā ar ESGS G1-4 rādītāju nebūtu jāatklāj, jo, kā paskaidrots ESGS G1 26. punktā, ziņojošā uzņēmuma darbinieks lietā nav iesaistīts. Tomēr ABC ņems nākotnē vērā šo informāciju, apsverot ar korupciju un kukuļošanu saistītos riskus attiecīgajā nozarē/ģeogrāfiskajā apgabalā.

4. VĶ pārklājuma karte

183. Tālāk sniegtajā tabulā ir atspoguļotas informācijas atklāšanas prasības ESRS, kas neattiecas uz konkrētu nozari un kas attiecas uz VĶ.
184. Tālāk sniegtajā 1. kopas VĶ pārklājuma kartē nav iekļauta atklājamā informācija, kas ietilpst ESRS 1 11. punktā noteiktajā uzņēmumam specifiskajā atklājamajā informācijā. Uzņēmums ir atbildīgs par to, lai noteiktu, vai ir nepieciešama uzņēmumam specifiska informācija par VĶ, lai sniegtu lietotājiem izpratni par būtiskām uzņēmuma IRO un/vai lai izpildītu ESRS 1 B

papildinājumā noteiktos kvalitatīvos informācijas raksturlielumus (ESRS 1 65. punkts)

ESRS 1. kopas VĶ pārklājuma karte

VĶ pārklājuma līmenis		Informācijas atklāšanas prasības ar šāda līmeņa VK pārklājumu			
1. Uzņēmums novērtē savas būtiskās IRO visā savā VĶ.		IRO-1			
2. Uzņēmums apraksta savu VĶ .		SBM-1 [▣]			
3. Uzņēmums apraksta savas būtiskās IRO un ziņo, kurā VĶ vietā tie rodas		SBM-3 [▣]			
4. Uzņēmums atspoguļo, vai un kā politika, darbības vai mērķi (PAT) attiecas uz VĶ.	BP-1/2 [▣] , SBM-2, GOV-4/5	E1-2 līdz E1-4 E2-1 līdz E2-3, E3-1 līdz E3-3,	E4-1 līdz E4-4, E5-1 līdz E5-3, S1-1 līdz S1-5	S2-1 līdz S2-5 S3-1 līdz S3-5 S4-1 līdz S4-5	G1-1, G1-2, G1-3
5. Standarts attiecas uz PAT saistībā ar IRO, kas ir saistītas ar personām no VĶ . Uzņēmums atklāj informāciju par to, vai un kā PAT attiecas uz VĶ.		S2 S3 ⁸			
6. Atklājamā informācija atspoguļo tikai pašu darbības , jo VĶ iekļaušana nav prasīta.	GOV-1/3, IRO-2, E1-5	E1-8 -E1-9, E2-4 [▣] , E2-6,	E3-4/5 E4-5/6 E5-4 31. punkts	E5-6 S1-1 līdz S1-17 ⁹	G1-4 līdz G1-6
7. Atklājamā informācija par iepirktajiem materiāliem .		E2-5 [▣]			
8. Šajā informācijas atklāšanas prasībā (DR) ir konkrēti kvantitatīvi datu punkti, kuros pieprasīta VĶ iekļaušana ¹⁰		E1-6			
9. Šajā DR ir konkrēti kvalitatīvi datu punkti, kuros pieprasīta VC iekļaušana ¹¹ .		E1-1 E4-1 13. punkts	E4 IRO 1 17. punkta (a) apakšpunkts E4-4 32. punkta (c) apakšpunkts		E5-4 30. punkts
10. SFDR rādītāji ¹² , kas uzskaitīti ESRS 2 B papildinājumā.	VĶ jāiekļauj tādā mērā, kā aplūkots attiecīgajos tehniskajos standartos				
11. Citi ES tiesību akti (izņemot SFDR) ESRS 2 B papildinājumā.	VĶ tiek iekļauta, kad to pieprasa attiecīgie noteikumi.				

185. Iepriekšminētā tabula jālasa kopā ar šādām papildu piezīmēm par DR, kas apzīmētas ar šādu simbolu:

DR	Saturs
BP-1	Cik lielā mērā ilgtspējas deklarācija aptver uzņēmuma augšupējo un lejupējo VĶ.
BP-2	Ja rādītājos ir iekļauti dati par VĶ, kas aplēsti, izmantojot netiešus avotus, piemēram, nozares vidējos datus vai citus aizstājējdatus, uzņēmumam ir pienākums veikt šādas darbības: i. noteikt rādītājus; ii. aprakstiet sagatavošanas pamatojumu saskaņā ar E4-1 13. punktu; iii. aprakstīt iegūto precizitātes līmeni; un iv. attiecīgā gadījumā aprakstīt plānotās darbības precizitātes uzlabošanai nākotnē.

⁸ Standarta ESRS S3 *Skartās kopienas* aptver cilvēku grupu, kas var būt arī daļa no uzņēmuma augšupējās un lejupējās VĶ, ja tiem arī ir darījumu attiecības ar uzņēmumu.

⁹ Daži uzskata, ka DR S1-7 pieprasa informāciju par VĶ; tomēr šie darbinieki ir daļa no pašu personāla un līdz ar to arī pašu darbības.

¹⁰ Informācijas par VĶ pārklājums ne vienmēr nozīmē datu vākšanu no vērtības ķēdes dalībniekiem. Skatīt iepriekš 156. līdz 160. punktu.

¹¹ Informācijas par VĶ pārklājums ne vienmēr nozīmē datu vākšanu no vērtības ķēdes dalībniekiem. Skatīt iepriekš 156-157. līdz 160. punktu.

¹² SFDR regula ir atvērta apspriešanai, un tajā var tikt veiktas izmaiņas.

DR	Saturs
SBM-1	Pieprasa, lai tiktu aptverta vērtības ķēde, bet nav sagaidāms, ka vērtības ķēdes dalībniekiem tiks pieprasīti dati, t.i., var attiekties iekšējā vai publiski pieejamā informācija.
SBM-3	Par katru būtiskuma novērtējumā identificēto būtisko IRO uzņēmums ziņo par to, vai uzņēmums ir saistīts ar negatīvu vai pozitīvu ietekmi ar savu darbību vai darījumu attiecību dēļ.
E2-4	AR 20 attiecas uz mikroplastmasas iepirkumu.
E2-5	Attiecas uz iegādātajiem produktiem/materiāliem un/vai vielām, kas nonāk produktos/ražošanā.
E5-5	Ietver piegādātos materiālus, bet neietver piegādātājus un atkritumu apstrādi; dažkārt var pieprasīt informāciju no piegādātāja, kas apstrādā atkritumus

186. Saskaņā ar 72. punktu par būtiskām IRO, ja uzņēmumam ir izstrādāta politika, darbības un mērķi, kas attiecas uz VĶ, tam šie dati ir jāatklāj (ESRS 2 64. punkta (b) apakšpunkts, 67. punkta (b) apakšpunkts un 70. punkta (b) apakšpunkts). Ja tā nav vai nu tāpēc, ka uzņēmumam nav šādu PAT, vai arī tāpēc, ka tā neattiecas uz VĶ, uzņēmums to ievēros, attiecīgi norādot šo informāciju.

187. Informācijas atklāšanas prasību nosaukumi ir sniegti A papildinājumā.

A papildinājums: Informācijas atklāšanas prasību nosaukumi

188. Tālāk sniegtais saraksts ar informācijas atklāšanas prasību nosaukumiem sagatavots, lai palīdzētu izmantot VĶ pārklājuma karti.

ESRS 2 – Vispārīgi atklājamā informācija

DR 2-BP-1 – Vispārīgais ilgtspējas deklarāciju sagatavošanas pamats
DR 2-BP-2 – Par īpašiem apstākļiem atklājamā informācija
DR 2-GOV-1 – Administratīvo, vadības un uzraudzības struktūru funkcijas
DR 2-GOV-2 – Uzņēmuma administratīvajām, vadības un uzraudzības struktūrām sniegtā informācija un šo struktūru izskatītie ilgtspējas jautājumi
DR 2-GOV-3 – Ar ilgtspēju saistīta snieguma iekļaušana stimulēšanas shēmās
DR 2-GOV-4 – Paziņojums par pienācīgu rūpību attiecībā uz ilgtspēju
DR 2-GOV-5 – Riska pārvaldība un iekšējā kontrole attiecībā uz ilgtspējas ziņu sniegšanu
DR 2-SBM-1 – Stratēģija, darbījumdarbības modelis un vērtības ķēde
DR 2-SBM-2 – Leinteresēto personu intereses un viedokļi
DR 2-SBM-3 – Būtiskas IRO un to mijiedarbība ar stratēģiju un darbījumdarbības modeli
DR 2-IRO-1 – Būtisku IRO apzināšanas un novērtēšanas procesu apraksts
DR 2-IRO-2 – ESRS iekļautās informācijas atklāšanas prasības, uz kurām attiecas uzņēmuma ilgtspējas deklarācija
MDR-P politika – Politika, kas pieņemta būtisku ilgtspējas jautājumu pārvaldībai
Darbības MDR-A – Darbības un resursi saistībā ar būtiskiem ilgtspējības jautājumiem
Rādītāji MDR-M – Rādītāji saistībā ar ilgtspējas jautājumiem
Mērkrādītāji MDR-T – Rīcībpolitikas un darbību rezultativitātes uzraudzība, izmantojot mērkrādītājus

ESRS E1 – Klimata pārmaiņas

DR E1-1 – Klimata pārmaiņu mitigācijai veltīts pārkaršošanās plāns
DR E1-2 – Ar klimata pārmaiņu mitigāciju un pielāgošanos klimata pārmaiņām saistītās rīcībpolitikas
DR E1-3 – Darbības un resursi, kas saistīti ar klimata pārmaiņu rīcībpolitikām
DR E1-4 – Ar klimata pārmaiņu mitigāciju un pielāgošanos klimata pārmaiņām saistītie mērkrādītāji
DR E1-5 – Enerģijas patēriņš un struktūra
DR E1-6 – 1., 2., 3. pakāpes bruto SEG emisijas un kopējās SEG emisijas
DR E1-7 – Ar oglekļa kredītiem finansētie SEG piesaistes un SEG mazināšanas projekti
DR E1-8 – Iekšējā oglekļa cenu noteikšana
DR E1-9 – Paredzamais finansiālais iespaids, ko rada būtiski fiziskie un pārkaršošanās riski un potenciālās ar klimata pārmaiņām saistītās izdevības

ESRS E2 – Piesārņojums

DR E2-1 – Rīcībpolitikas attiecībā uz piesārņojumu
DR E2-2 – Darbības un resursi saistībā ar piesārņojumu
DR E2-3 – Mērkrādītāji saistībā ar piesārņojumu
DR E2-4 – Gaisa, ūdens un augsnes piesārņojums
DR E2-5 – Vielas, kas rada bažas, un vielas, kas rada ļoti lielas bažas
DR E2-6 – Paredzamais finansiālais iespaids, ko var radīt ar piesārņojumu saistītās IRO

ESRS E3 – Ūdens un jūras resursi

DR E3-1 – Rīcībpolitika attiecībā uz ūdens un jūras resursiem
DR E3-2 – Darbības un resursi, kas saistīti ar ūdeni un jūras resursiem
DR E3-3 – Mērkrādītāji attiecībā uz ūdens un jūras resursiem
DR E3-4 – Ūdens patēriņš
DR E3-5 – Paredzamais finansiālais iespaids, ko var radīt ar ūdeni un jūras resursiem saistītā IRO

ESRS E4 – Biodaudzveidība un ekosistēmas

DR E4-1 – Pārkaršošanās plāns un biodaudzveidības un ekosistēmu iekļaušana stratēģijā un darbījumdarbības modelī
DR E4-2 – Ar biodaudzveidību un ekosistēmām saistītās rīcībpolitikas
DR E4-3 – Ar biodaudzveidību un ekosistēmām saistītās darbības un resursi
DR E4-4 – Ar biodaudzveidību un ekosistēmām saistītie mērkrādītāji
DR E4-5 – Ar biodaudzveidību un ekosistēmu pārmaiņām saistītie ietekmes rādītāji
DR E4-6 – Paredzamais finansiālais iespaids, ko var radīt ar biodaudzveidību un ekosistēmām saistītā ietekme, riski un iespējas

ESRS E5 – Resursu izmantojums un aprites ekonomika

DR E5-1 – Ar resursu izmantojumu un aprites ekonomiku saistītās rīcībpolitikas

DR E5-2 – Darbības un resursi, kas saistīti ar resursu izmantojumu un aprites ekonomiku

DR E5-3 – Resursu izmantojuma un aprites ekonomikas mērķrādītāji

DR E5-4 – Ienākošie resursi

DR E5-5 – Izejošie resursi

DR E5-6 – Paredzamais finansiālais iespaids, ko var radīt ar resursu izmantojumu un aprites ekonomiku saistītā ietekme, riski un iespējas

ESRS S1 – Pašu personāls

DR S1-1 – Rīcībpolitika attiecībā uz pašu personālu

DR S1-2 – Procesi pašu strādājošo un darbinieku pārstāvju iesaistei ietekmes jautājumos

DR S1-3 – Procesi negatīvās ietekmes remediācijai un kanāli pašu strādājošo bažu paušanai

DR S1-4 – Rīcība saistībā ar būtisku ietekmi uz pašu personālu un pieejas būtisku risku mazināšanai un būtisku iespēju izmantošanai saistībā ar pašu personālu, un šo darbību iedarbīgums

DR S1-5 – Mērķrādītāji saistībā ar būtiskas negatīvas ietekmes pārvaldību, pozitīvas ietekmes veicināšanu un būtisku risku un iespēju pārvaldību

DR S1-6 – Uzņēmuma darbinieku iezīmes

DR S1-7 – Uzņēmuma pašu personālā ietilpstošo ārštata darbinieku raksturojums

DR S1-8 – Kopīguma sarunu tvērums un sociālais dialogs

DR S1-9 – Daudzveidības rādītāji

DR S1-10 – Adevkātas algas

DR S1-11 – Sociālā aizsardzība

DR S1-12 – Personas ar invaliditāti

DR S1-13 – Apmācības un prasmju pilnveides rādītāji

DR S1-14 – Veselības un drošības rādītāji

DR S1-15 – Darba un privātās dzīves līdzsvara rādītāji

DR S1-16 – Atalgojuma rādītāji (darba samaksas atšķirība un kopējais atalgojums)

DR S1-17 – Incidenti, sūdzības un nopietna ietekme uz cilvēktiesībām

ESRS S2 – Vērtības ķēdes darbinieki

DR S2-1 – Rīcībpolitika attiecībā uz vērtības ķēdes darbiniekiem

DR S2-2 – Procesi vērtības ķēdes darbinieku iesaistei ietekmes jautājumos

DR S2-3 – Procesi negatīvās ietekmes remediācijai un kanāli vērtības ķēdes darbinieku bažu paušanai

DR S2-4 – Rīcība saistībā ar būtisku ietekmi uz vērtības ķēdes darbiniekiem un pieejas būtisku risku pārvaldīšanai un būtisku iespēju izmantošanai saistībā ar vērtības ķēdes darbiniekiem, un šo darbību iedarbīgums

DR S2-5 – Mērķrādītāji saistībā ar būtiskas negatīvas ietekmes pārvaldību, pozitīvas ietekmes veicināšanu un būtisku risku un iespēju pārvaldību

ESRS S3 – Skartās kopienas

DR S3-1 – Rīcībpolitika attiecībā uz skartajām kopienām

DR S3-2 – Procesi skarto kopienu iesaistei ietekmes jautājumos

DR S3-3 – Procesi negatīvās ietekmes remediācijai un kanāli skartajām kopienām bažu paušanai

DR S3-4 – Rīcība saistībā ar būtisku ietekmi uz skartajām kopienām un pieejas būtisku risku pārvaldīšanai un būtisku iespēju izmantošanai saistībā ar skartajām kopienām, un šo darbību iedarbīgums

DR S3-5 – Mērķrādītāji saistībā ar būtiskas negatīvas ietekmes pārvaldību, pozitīvas ietekmes veicināšanu un būtisku risku un iespēju pārvaldību

ESRS S4 – Patērētāji un tiešie lietotāji

DR S4-1 – Rīcībpolitika attiecībā uz patērētājiem un tiešajiem lietotājiem

DR S4-2 – Procesi patērētāju un tiešo lietotāju iesaistei ietekmes jautājumos

DR S4-3 – Procesi negatīvās ietekmes remediācijai un kanāli patērētājiem un tiešajiem lietotājiem bažu paušanai

DR S4-4 – Rīcība saistībā ar būtisku ietekmi uz patērētājiem un tiešajiem lietotājiem un pieejas būtisku risku mazināšanai un būtisku iespēju izmantošanai saistībā ar patērētājiem un tiešajiem lietotājiem, un šo darbību iedarbīgums

DR S4-5 – Mērķrādītāji saistībā ar būtiskas negatīvas ietekmes pārvaldību, pozitīvas ietekmes veicināšanu un būtisku risku un iespēju pārvaldību

EFRAG IG 2: Vērtības ķēdes īstenošanas vadlīnijas

ESRS G1 – Darījumdarbība
DR G1-1 – Darījumdarbības politika un korporatīvā kultūra
DR G1-2 – Attiecību ar piegādātājiem pārvaldība
DR G1-3 – Korupcijas un kukuļošanas novēršana un atklāšana
DR G1-4 – Apstiprināti korupcijas vai kukuļošanas incidenti
DR G1-5 – Politiskā ietekme un lobēšanas darbības
DR G1-6 – Maksājumu prakse

